

Försäkringsvillkor

Fordon

2007-05-01

The logo for SALUS ANSVAR features the word "SALUS" in a dark blue, serif font, followed by "ANSVAR" in a lighter blue, serif font. A red arc is positioned above the "A" in "ANSVAR".

Innehållsförteckning

Översiktlig information	4	Bilolycksfall	33
Allmänna försäkringsvillkor	10	Allrisk- och maskinskadeförsäkring	
Vilka fordon försäkringen gäller för	10	för traktor som används i lantbruk,	
Vad som ingår i försäkringen	10	park- eller trädgårdsskötsel	36
Var försäkringen gäller	11	Allmänna bestämmelser	38
Trafikförsäkring	12	Avtalet och premien	38
Självrisker	12	Avdrag på ersättningen	40
Ansvarsförsäkring	13	Återkrav	41
Bilansvar	13	Lag, garanti eller annan försäkring	41
Bonus i trafikförsäkring	14	Krigsskador	41
Egendomsskydd	15	Atomskador med mera	41
Vad som ingår i egendomsskydd	15	Om skada inträffar	43
Vilken egendom som är försäkrad	15	Om du behöver hjälp	44
Vem försäkringen gäller för	16	Om vi inte skulle komma överens	45
Kaskobonus	16		
Brandförsäkring	16		
Glasrutförsäkring	17		
Stöldförsäkring	17		
Maskin- och elektronik- försäkring Lätt lastbil	19		
Maskin- och elektronik- försäkring Husbil	20		
Vagnskadeförsäkring	22		
Avställningsförsäkring	23		
Gemensamma aktsamhetskrav för egendomsskydd	23		
Hur vi värderar och ersätter din skadade egendom	24		
Särskilda villkor husvagn eller husbil	24		
Räddningsförsäkring	26		
Rättsskyddsförsäkring	28		
Tilläggsförsäkringar	31		
Allriskförsäkring för lätt lastbil	31		

Översiktlig information

Före den egentliga villkorstexten får du i det här avsnittet en översiktlig information om hur försäkringen gäller.

Detta häfte innehåller de försäkringsvillkor som gäller för SalusAnsvar fordonsförsäkring i samarbete med försäkringsgivare Svenska Konsumentförsäkringar AB (publ). När vi i villkoren använder orden ”du”, ”din” menar vi – om inte annat sägs – både försäkringstagaren och var och en av övriga försäkrade personer. Med ”vi” och ”oss” avses försäkringsgivaren, det vill säga Svenska Konsumentförsäkringar AB (publ).

Försäkringsgivare är Svenska Konsumentförsäkringar AB (publ), organisationsnummer 516401-6700, Adress: 106 60 Stockholm. Telefon: 08-772 60 00. Svenska Konsumentförsäkringars verksamhet står under tillsyn av Finansinspektionen och vår marknadsföring följer svensk lag.

Svenska Konsumentförsäkringar AB tillhandahåller i huvudsak försäkring för boende, motorfordon och båtar. Omfattningen av din försäkring framgår av försäkringsvillkoren. Dessa tillhandahålls på svenska och all kommunikation mellan dig och oss sker på svenska. Om inte annat avtalats är försäkringstiden ett år.

Ångerrätt

När du tecknar försäkring genom ett distansavtal eller vid hemförsäljning har du enligt distans- och hemförsäljningslagen rätt att ångra köpet inom 14 dagar. Tiden räknas från det att avtalet ingåtts och du vid distansavtal fått information och avtalsvillkor eller vid hemförsäljning fått information om ångerrätt med ångerblankett. Om du ångrar dig måste du meddela oss. Vi har då rätt att kräva premie för den tid försäkringen var gällande.

Uppsägning av försäkring i förtid

Du kan säga upp försäkringen under försäkringstiden till exempel om behovet av försäkringen upphör eller liknande omständighet inträffar. Du får också säga upp försäkringen vid skada att upphöra inom 14 dagar, se punkt 125 i Allmänna bestämmelser.

Försäkringspremie

Premien för din försäkring framgår av försäkringsbrev och premiefaktura. På premiefakturan finns också uppgift om sista dag för betalning. Vid premieberäkning tar vi hänsyn till olika faktorer, bland annat, fordonets ålder, din ålder, var du bor, hur många mil du kör per år och om du drabbats av skador som medför utbetalning från trafik- respektive kaskoförsäkringen.

Har premie lämnats i en offert gäller premieuppgiften enligt vad som sägs i offerten eller annars avtalats. Vi reserverar oss för lagändring och eller myndighetsbeslut som kan medföra premieändringar eller andra ändringar under försäkringstiden. Du kan läsa mer om reglerna för premiebetalning i avsnittet Avtal och Premie punkterna 123–136.

Du måste svara på vårt erbjudande om försäkring senast inom en vecka efter att vi avsänt erbjudandet.

Försäkringsvillkoren och försäkringsbrevet

Detta är översiktlig information. Vi vill därför understryka, att det alltid är försäkringsbrevet och de fullständiga försäkringsvillkoren som bestämmer innehållet i ditt försäkringsskydd

Ditt försäkringsbrev visar vilket skydd du har. Där finns också uppgift om försäkringstidens längd, premie, särskilda villkor med mera. Det är försäkringsbrevet och

försäkringsvillkoren som tillsammans utgör avtalet mellan dig och oss.

Omfattning

Du kan försäkra ditt fordon med olika omfattning på skyddet. Vad som ingår i din försäkring framgår av försäkringsbrevet.

Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller i EES-länderna samt i övriga länder som är anslutna till systemet med grönt kort. Försäkringen gäller även under transport mellan dessa länder.

Avställningsförsäkring enligt punkt 56–62 gäller dock bara i Sverige. Trafikförsäkringen gäller alltid i hela världen enligt Trafikskadelagen för skada som i följd av trafik med svenskregistrerat fordon tillfogas svensk medborgare eller den som har sin hemvist i Sverige.

Självrisker

Självriskerna varierar beroende på vilken del av försäkringen som berörs. Självriskerna framgår av ditt försäkringsbrev. Särskilda självrisker gäller i vissa fall. Dessa finns angivna under respektive avsnitt i försäkringsvillkoret.

Trafikförsäkring

Du är skyldig att teckna en trafikförsäkring för ditt fordon. Det är ägaren som ska fullgöra den plikten. Det är också ägaren som ska vara registrerad i vägtrafikregistret. Vid så kallad leasing är det dock leasingtagaren som ska teckna trafikförsäkring.

Trafikförsäkringen ersätter personskador och vissa egendomsskador enligt reglerna i trafikskadelagen. Observera att trafikförsäkringen inte gäller för skador på ditt eget fordon. Din trafikförsäkring gäller inte heller för skada på egendom som du transporterar med fordonet.

Trafikförsäkringen gäller med självrisk om detta anges i försäkringsbrevet. I vissa fall kan också särskild självrisk bli aktuell, se punkt 8 trafikförsäkring.

Egendomsskydd

Om trafikförsäkringen kompletteras med egendomsskydd är det försäkringstagarens eget ekonomiska intresse, som ägare till det försäkrade fordonet som försäkringen gäller för. Skulle det visa sig att det är någon annan än försäkringstagaren eller dennes make/registrerad partner eller sambo folkbokförd och bosatt på samma adress som försäkringstagaren som äger fordonet gäller inte egendomsskyddet och någon ersättning kan inte betalas vid inträffad skada.

Egendomsskyddet ersätter skador på fordonet och utrustning som hör till det. Vad de olika delarna av egendomsskyddet omfattar kan du se i punkterna 13–60. I punkterna 61–68 anger vi hur vi värderar och ersätter skador på din egendom.

Begränsningar i egendomsskyddet

Här nedan anger vi de viktigaste begränsningarna i egendomsskyddet. Det finns fler begränsningar än de vi nämner här. Vi betonar att det är vad som står i den egentliga villkorstexten som gäller.

- Självrisk. De självrisker som normalt gäller står i försäkringsbrevet. I vissa fall gäller förhöjd självrisk till exempel
 - vid stöld av fordon som inte varit låst med godkända lås
 - vid vagnskada, om föraren är under 24 år
 - vid vagnskada om fordonets däck inte uppfyller de krav som lagen ställer.
- Egendomsskyddet ger inte avbrottsersättning vid skada på fordonet, det vill säga du får ingen kompensation för att du inte kan använda fordonet. För husvagn och husbil kan vi i vissa fall ge rätt till avbrottsersättning.

- Ersättning för skadad eller stulen bilradio, band- eller cd-spelare, biltelefon eller annan liknande utrustning som är eftermonterad är begränsad till 5 000 kronor. För husbil är ersättningsnivån för bilradio, band- eller cd-spelare, biltelefon eller annan liknande utrustning samt informations- eller kommunikationsutrustning för data, navigering, TV och video begränsas till 20 000 kronor om husbilen/lätt lastbil är försedd med aktiverat larm och 10 000 kronor om husbilen inte var utrustad med aktiverat larm.
- Mobiltelefoner, kassetband och dvd- och cd-skivor ersätts inte.
- Maskin- och elektronikskadeförsäkringen gäller för husbil och lätt lastbil som är högst åtta år gammal och som körts högst 100 000 kilometer. Försäkringen upphör så snart någon av dessa gränser passerats.
- Maskin- och elektronikskadeförsäkringen för boendedelen gäller i husvagn och husbil som är högst fem år gammal räknat från första registreringsdag.
- Vi betalar inte skada som hänt under tävling med fordonet eller under träning för tävling. Detta gäller brand-, glasrute-, maskin- och elektronikskade- samt vagnskadeförsäkring.
- Vi betalar inte skada om någon som tillhör ditt hushåll tar fordonet och använder den utan lov eller om någon annan som har tillgång till fordonet använder den utan lov, se punkt 26 stödförsäkring.
- Vi betalar inte ersättning för eventuell värdeminskning efter reparation, se punkt 61 Hur vi värderar och ersätter din skadade egendom.

Räddningsförsäkring

Försäkringen ersätter person- och fordonstransporter i samband med vissa nödsituationer. För husvagn och släpvagn gäller dragfordonets eventuella räddningsförsäkring.

Begränsningar i Räddningsförsäkringen

Vi betalar inte kostnader för förarens hemtransport om denne drabbas av olycksfall, akut sjukdom eller har avlidit. Detsamma gäller för passagerare. Vi betalar inte heller kostnader som uppstått om orsaken till driftstoppet är bränslebrist, se punkt 72.

Allriskförsäkring för traktor

Försäkringen ersätter plötslig och oförutsedd händelse på fast monterad utrustning som drabbar det försäkrade fordonet.

Begränsningar i Allriskförsäkringen för traktor

Vi betalar inte skada genom

- stöld eller tillgrepp eller försök till sådant brott
- genom brand
- som består av slitage, förbrukning eller som orsakats av bristfälligt underhåll eller uppenbart felaktig reparationsåtgärd
- genom rost, frätning eller genom sönderbränning av delar som normalt utsetts för upphettning
- enbart batteri
- genom sönderfrysning av förbränningsmotor eller kylsystem som hör till denna
- enbart på däck och fälg vid händelse som inte kan anses vara plötslig eller oförutsedd
- genom vagnskada.

Allriskförsäkring för lätt lastbil

Försäkringen omfattar ersättning för hyrbil om det försäkrade fordonet inte kunnat användas på grund av skada som är ersättningsbar enligt villkoren för egendomsskyddet eller vagnskadegarantin.

Försäkringen omfattar också självriskreducering på vagnskada vid kollision med djur, skada genom uppsätlig skadegörelse

samt ersättning vid utvidgat personskade-
skydd. Se punkterna 88–100 i villkoret.

Begränsningar i

Allriskförsäkring för lätt lastbil

Vi ersätter inte för skada som uppkommit vid stöld/inbrott eller försök till stöld/inbrott, om bristfällighet på ditt fordon medverkat till skadan. Vi ersätter inte om föraren av ditt fordon varit medvällande till skada.

Bilolycksfall för lätt lastbil

Försäkringen gäller för förare och passage-
rare i det försäkrade fordonet.

Med olycksfallsskada avses kropps-
skada som drabbat den försäkrade ofrivillig
genom plötslig yttre olyckshändelse.

Försäkringen gäller för försäkringstaga-
ren och medlemmar av dennes hushåll även
under färd med annat fordon av samma slag
som det försäkrade.

Angående försäkringsbelopp finns att läsa i
villkoren under punkt 103.

Begränsningar i

Bilolycksfall för lätt lastbil

Försäkringen gäller inte för

- sådant tillstånd som enligt medicinsk
erfarenhet inte kan anses bero på olycks-
fall, utan på sjukdom, lyte eller sjukliga
förändringar
- olycksfall som uppkommit vid särskild
anordnad hastighetstävling med det för-
säkrade fordonet eller särskilt anordnad
träning härför.

Begränsningar enligt allmänna bestämmelser

Du ska utan oskäligt dröjsmål anmäla till
oss om ett förhållande som angivits i avtalet
och som är av väsentlig betydelse för risken
ändras. Om anmälan inte sker riskerar du
avdrag på ersättningen, se punkt 129.

Vi betalar inte för skada som leverantör el-
ler annan svarar för enligt lag, garanti eller
liknande åtagande såvida du inte kan visa
att den som gjort åtagandet inte kan full-
göra detta, se punkt 140.

Du ska anmäla försäkringsfall till oss
så snart som möjligt och medverka till
utredningen av försäkringsfallet. Om du
försummar detta riskerar du avdrag på er-
sättningen, se punkt 148.

Aktsamhetskrav

På några ställen i häftet finns regler om vad
du ska göra för att om möjligt förhindra
skador. Vi kallar det aktsamhetskrav. Du gör
klokt i att gå igenom dessa, eftersom du kan
få avdrag på skadeersättningen eller ingen
ersättning alls om du bryter mot kraven. För
att du lättare ska finna de olika aktsamhets-
krav som gäller har vi markerat dessa delar
av villkorstexten. Vid aktsamhetskraven
finns också bestämmelser om avdrag på er-
sättningen om du inte följer kraven.

Här nedan följer några viktiga aktsam-
hetskrav. Det finns fler aktsamhetskrav än
de vi nämner här. Vi betonar att det är vad
som står i den egentliga villkorstexten som
gäller.

Aktsamhetskrav gäller

- vid montering av elektriska kablar, bränsle-
ledningarna med mera samt för att värma eller
torka fordonet, se punkt 19 Brandförsäkring
- för egendom som inte är fast monterad, se
punkt 27 Stöldförsäkring
- för hur fordonet ska låsas eller hur nyckel
får förvaras med mera, se punkt 29 stöld-
försäkring
- för service och underhåll på fordonet samt
skötsel av fordonets kylsystem, se punk-
terna 35 och 43
- genom att du ska se till att fordonet inte
körs när körförbud meddelats av polis

eller annan behörig besiktningsman, se punkt 49 Vagnskadeförsäkring, se punkt 73 Räddningsförsäkring

- genom att du ska se till att fordonet inte körs av förare som saknar giltigt körkort eller kan göra sig skyldig till rattfylleri eller grovt rattfylleri, se punkt 59 Gemensamma aktsamhetskrav i egendomsskyddet, se punkt 73 Räddningsförsäkring
- genom att du ska se till att lärare/elev vid övningskörning uppfyller de krav som gäller, se punkt 59 Gemensamma aktsamhetskrav för egendomsskyddet, se punkt 73 Räddningsförsäkring.

Nedsättningsregler

Om du bryter mot något av aktsamhetskraven i punkterna 19, 27, 35, 43 och 51 gör vi normalt avdrag med 25 procent på ersättningen. Avdraget kan i allvarigare fall bli större, till och med så stort att du inte får någon ersättning alls. Avdraget görs efter vad som är skäligt med hänsyn till förhållandets samband med den inträffade skadan, det uppsåt eller den vårdslöshet som förekommit och omständigheterna i övrigt. Vi gör inget avdrag om försummelsen är lindrig. När det gäller aktsamhetskravet i punkterna 29 och 53 görs avdraget i form av förhöjd självrisk.

Om du bryter mot något av aktsamhetskraven i punkterna 49, 59, 73 och 105 kan vi göra avdrag på ersättningen. Avdraget görs efter vad som är skäligt med hänsyn till förhållandets samband med den inträffade skadan, det uppsåt eller den vårdslöshet som förekommit och omständigheterna i övrigt. Avdraget kan i allvarliga fall leda till att du inte får någon ersättning alls. Vi gör inget avdrag om försummelsen är lindrig.

Om du bryter mot något av kraven i punkterna 144-147 och försummelsen medför skada för oss kan vi göra avdrag på ersätt-

ningen. Avdrag görs efter vad som är skäligt med hänsyn till omständigheterna. Vid ringa oaktamhet görs inget avdrag.

Om du uppsåtligt eller av oaktamhet eftersatt din upplysningsplikt eller anmälningsplikt enligt punkterna 127 respektive 128 kan ersättningen sättas ned i fråga om varje försäkrad efter vad som är skäligt med hänsyn till den betydelse förhållandet skulle ha haft för vår bedömning av risken, det uppsåt eller den oaktamhet som har förekommit och övriga omständigheter.

Vi kan göra avdrag på ersättningen även vid framkallande av försäkringsfall. Vid uppsåtligt framkallande utgår ingen ersättning. Vi kan även göra avdrag på ersättningen vid åsidosättande av räddningsplikten eller vid lämnande av oriktiga uppgifter med mera vid skaderegleringen.

Rättsskydd

Vi ersätter dina advokat- och rättegångskostnader om du i egenskap av ägare, förare eller brukare av bilen råkar i tvist. Det finns dock vissa undantag och begränsningar.

Begränsningar i rättskydds-försäkringen

Försäkringen gäller inte för tvister som vid en rättslig prövning ska handläggas som så kallade småmål (värdet av vad som yrkas understiger ett halvt prisbasbelopp).

Försäkringen gäller inte heller för brottmål, där misstanken eller åtalet till någon del avser uppsåtliga eller grovt vårdslösa gärningar, till exempel rattfylleri, grovt rattfylleri eller olovlig körning.

Försäkringen ersätter endast sådana kostnader som är nödvändiga och skäliga och beträffande arvode till ombud och försvarare högst enligt den timkostnadsnorm som regeringen bestämt. Vi ersätter inte kostnader som du kunde ha fått ersatta av staten

eller av motpart. Högsta ersättningsbelopp är tre prisbasbelopp. Ytterligare begränsningar finns, se till exempel punkterna 79, 82 och 85-87 i försäkringsvillkoren.

Om vi inte skulle komma överens

Missförstånd eller oenigheter kan oftast klaras upp på ett enkelt sätt, till exempel genom ett telefonsamtal. Sist i villkorshäftet hittar du adresser och telefonnummer om du vill framföra klagomål.

Allmänna försäkringsvillkor

Vilka fordon försäkringen gäller för

1. Villkoren i detta häfte gäller för nedanstående fordon och som enligt försäkringsbrevet är försäkrat genom Salus Ansvar fordonsförsäkring

- registreringspliktig-/inte registreringspliktig moped
- terrängskoter
- terrängvagn
- husvagn dock inte uthyrningsfordon

- husbil dock inte uthyrningsfordon
- släpvagn med totalvikt under 2 000 kg
- traktor med totalvikt under 2 500 kg
- motorredskap
- lastbil med totalvikt högst 3 500 kg

Vad som ingår i försäkringen

2. Du kan försäkra ditt fordon med olika omfattning. Vad som ingår i din försäkring framgår av försäkringsbrevet.

Nedan kan du se vilka olika omfattningsalternativ det finns:

Följande omfattningsalternativ finns för husbil och lätt lastbil:

Lagstadgad	Halvförsäkring	Helförsäkring	Avställningsförsäkring	Tillval
Trafik	Trafik	Trafik		
	Ansvar ² Brand Glas Stöld Maskin/Elektronik ² Räddning Rättsskydd	Brand Glas Stöld Räddning Rättsskydd	Brand Glas Stöld Rättsskydd	Bilolycksfall ¹
		Vagnskada	Begränsad vagnskada	Allrisk ¹

Följande omfattningsalternativ finns för terrängskoter, terrängvagn, motorredskap, lantbruksfordon, moped och lätt motorcykel:

Lagstadgad	Halvförsäkring	Helförsäkring	Avställningsförsäkring	Tillval
Trafik	Trafik	Trafik		
	Brand Glas Stöld Räddning ³ Rättsskydd	Brand Glas Stöld Räddning ³ Rättsskydd	Brand Glas Stöld Rättsskydd	Maskin-skadeförsäkring ⁴
		Vagnskada	Begränsad vagnskada	

Följande omfattningsalternativ finns för husvagn och släpvagn:

Halvförsäkring

Ansvar²
Brand
Glas
Stöld
Maskin/Elektronik²
Rättsskydd

Helförsäkring

Ansvar²
Brand
Glas
Stöld
Maskin/Elektronik²
Rättsskydd

Vagnskada

1. Kan endast tecknas som tillägg till lätt lastbil.
2. Gäller endast husvagn, husbil och lätt lastbil.
3. Gäller endast moped och lätt motorcykel.
4. Gäller endast lantbruksfordon.

Var försäkringen gäller

3. Försäkringen gäller i EES-länderna samt i de övriga länder som är anslutna till systemet med grönt kort. Försäkringen gäller även under transport mellan dessa länder.

Avställningsförsäkring enligt punkt 56–58 gäller dock bara i Sverige.

Trafikförsäkringen gäller alltid i hela världen enligt trafikskadelagen (TSL) för skada som i följd av trafik med svensk registrerat fordon tillfogas svensk medborgare eller den som har sin hemvist i Sverige.

Självrisker

4. Självriskerna varierar beroende på vilken del av försäkringen som berörs. De självrisker som gäller i ditt fall ser du i försäkringsbrevet. Ibland gäller särskilda självrisker. Dessa finns angivna under respektive avsnitt i detta villkor.

Trafikförsäkring

5. De bestämmelser som gäller för trafikförsäkringen finns i Trafikskadelagen (TSL).

Trafikförsäkringen gäller för skador i följd av trafik med det försäkrade fordonet, till exempel för personskador (också för förare och passagerare i ditt eget fordon) och skador på annans egendom utanför fordonet.

Din trafikförsäkring gäller inte för skador på ditt eget fordon eller på egendom i eller på detta.

Högsta ersättning är 300 miljoner kronor.

6. Vi åtar oss att betala en del skadekostnader utöver vad som följer TSL:

- a** Skadade kläder och andra tillhörigheter som skadad förare, passagerare eller annan person hade på sig när skadan hände. Vi ersätter inte skador på eller förlust av värdeföremål som till exempel kameror, ringar och smycken och inte pengar eller värdehandlingar. Högsta ersättning är 1/2 basbelopp per person.
- b** Skada på egendom utanför fordonet även om den som drabbats av skadan varit medvållande. Den här utvidgade rätten till ersättning gäller inte vid skada
- på motordrivet fordon eller tillkopplat släp
 - på spårbundet fordon
 - på egendom som transporteras med fordon som nämns ovan
 - på egendom som tillhör försäkrings-tagaren eller det försäkrade fordonets brukare eller förare
 - om egendomens ägare varit grovt vårdslös eller orsakat skadan med uppsåt.
- Högsta ersättning är 1/4 basbelopp per person.

7. Vi förhandlar med den som kräver ersättning och vid rättegång betalar vi dina rättegångskostnader i den utsträckning de är skäliga och överensstämmer med vårt

intresse i rättegången. Vi är inte bundna av att du, utan godkännande av oss, tar på dig skulden för en skada, godkänner ersättningskrav eller betalar ersättning.

Vi betalar högst det belopp som motsvarar den trafikskadersättning som den skadade skulle ha kunnat få enligt TSL.

Om någon drabbats av personskada där ersättningen ska lämnas från trafikförsäkringen betalar vi också ersättning för vissa ombudskostnader som den skadade har vid den utomrättsliga skaderegleringen i Salus Ansvar. Ersättning för ombudskostnader lämnas för skälig tidsåtgång för nödvändiga åtgärder och högst enligt den timkostnadsnorm som regeringen bestämt för rättshjälpsområdet respektive enligt brottmålstaxan. Beträffande vilka ombud som får anlitas gäller samma regler som för Rättsskydd.

Den som kan ha rätt till statlig rättshjälp ska i första hand ansöka om detta. Vi betalar inte de kostnader som skulle ha betalats av allmänna medel om ansökan hade gjorts.

Självrisker

8. Trafikförsäkringen gäller med självrisk om detta anges i försäkringsbrevet eller försäkringsvillkoret. I några fall gäller försäkringen med förhöjd självrisk, se nedan.

- a** Ytterligare självrisk 1 000 kronor tillkommer om föraren var under 24 år när skadan hände. Gäller endast husbil och terrängskoter.
- b** Självrisken är 2 000 kronor om föraren var under 24 år när skadan hände. Gäller endast lätt lastbil
- c** Självrisken är 1/10 basbelopp
- om föraren kört husbil, lätt lastbil, lätt motorcykel eller registreringspliktig moped utan giltigt körkort/förarbevis
 - om föraren inte uppnått godkänd ålder för att köra fordonet

- om föraren kört terrängskoter utan giltigt förarbevis eller körkort utfärdat före 1/1 2000
- om föraren kört traktor utan giltigt körkort eller traktorkort
- läraren/eleven vid övningskörning inte uppfyllt de regler som gäller för övningskörning
- om föraren enligt strafföreläggande eller dom som vunnit laga kraft
 - gjort sig skyldig till rattfylleri eller grovt rattfylleri
 - orsakat skadan med uppsåt eller genom grov vårdslöshet.

Självrisk enligt c behöver dock inte betalas om det vid rattfylleribrott framgår att dessa omständigheter inte medverkat till skadans uppkomst.

Den sammanlagda självrisken i trafikförsäkringen får enligt TSL inte överstiga 1/10 basbelopp för fysisk person.

Du ska efter krav från oss betala den del av utbetalt skadebelopp som motsvarar självrisk. Vi kan överlåta en fodran på obetald självrisk till Trafikförsäkringsföreningen.

- 9. Du behöver inte betala någon självrisk**
- vid utbetalning enbart för skadad ren eller hund
 - om skadan hände medan fordonet var stulet/tillgripet
 - om skadan hände när polisman eller annan behörig person i samband med besiktning kört fordonet
 - om du kan visa att annan person än du själv eller föraren vållat skadan och vi inte kan visa att du eller föraren varit medvållande.

Ansvarsförsäkring

10. I husvagns-/husbilsförsäkringen ingår ditt skadeståndsansvar som ägare och

brukare av fordonet när skada orsakats av handling eller underlåtenhet under försäkringstiden.

Vi åtar oss att

- utreda om skadeståndsskyldighet föreligger
- förhandla med den som kräver skadestånd
- föra försäkrads talan vid rättegång och i så fall svara för rättegångskostnaderna
- betala skadestånd i ägarens eller brukarens ställe.

Vi betalar högst 5 000 000 kronor vid varje skadetillfälle.

Vi betalar inte

- skada som har samband med yrkes- eller tjänsteutövning, militär-, hemvärns- och civilförsvartjänst eller liknande
- skada som uppkommit i följd av trafik med husvagn (sådan skada omfattas av den dragande bilens trafikförsäkring)
- skada som tillfogas någon som tillhör samma hushåll som den försäkrade
- skadeståndsskyldighet som grundar sig på särskilt åtagande eller avtal.

Medger försäkrad person skadeståndsskyldighet, godkänner ersättningsbelopp eller betalar ersättning är detta inte bindande för oss. Om vi inte underrättas om en pågående rättegång eller om våra anvisningar i samband med rättegång inte följs är vi inte bundna av domstolens utslag.

Självrisk

Självrisken är 1 000 kronor.

Bilansvar

11. Försäkringen gäller i Sverige – då trafikförsäkringsplikt enligt lag inte föreligger – för skada i följd av trafik med fordonet i den mån skadeståndsskyldighet enligt lag

kan åläggas försäkringstagaren eller den som med hans medgivande fört fordonet.

Bonus i trafikförsäkring

12. Bonus innebär att du får rabatt för skadefria år på trafikförsäkringspremie utom på den del som är fast grundpremie. Om ditt fordon är berättigad till bonus framgår av försäkringsbrevet.

Ny försäkring utan tidigare bonusrätt börjar i bonusklass 1. Efter varje försäkringsår utan skada flyttas försäkringen till närmaste högre klass. Flyttning från klass 6 till 7 kräver att de senaste sex åren varit skadefria. För skada som leder till utbetalning från trafikförsäkringen sänks den bonus som gällde, när skadan hände, med ett steg.

Sänkningen sker från och med nästa försäkringsår.

Bonus sänks inte i de fall som anges i punkt 8.

Egendomsskydd

Vad som ingår i egendomsskyddet

13. I detta avsnitt, punkt 13–60, redogör vi för hur försäkringen gäller för den egendom du har försäkrad – ditt fordon och den utrustning som ingår i skyddet.

I egendomsskyddet kan ingå:

- Brandförsäkring
- Glasförsäkring
- Stöldförsäkring
- Maskin- och elektronikskadeförsäkring
- Maskin- och elektronik skadeförsäkring boendedel i husvagn och husbil
- Vagnskadeförsäkring.

Du ser i försäkringsbrevet vilka av dessa försäkringar som ingår i ditt egendomsskydd.

Vilken egendom som är försäkrad

14. Egendomsskyddet gäller för det försäkrade fordonet och för säkerhetsutrustning till exempel mopedhjälm, brandsläckare samt annan normal utrustning till fordonet, (verktyg till ett värde av högst 1 000 kronor,

en uppsättning hjul, reservdelar, kartböcker med mera)

Fordonsdel och utrustning som du monterat av eller ännu inte monterat ingår också. För traktor är ersättningen för verktyg och reservdelar högst ett basbelopp.

Bilradio, band- eller cd-spelare, biltelefon, tv eller annan liknande utrustning samt informations- och kommunikationssystem för data, navigering, Tv och video ingår dessutom under förutsättning att den är fast monterad och konstruerad för att endast användas på fordonet. Ersättningen är begränsad till sammanlagt 5 000 kronor. För husbil och lätt lastbil är ersättningen enligt nedan tabell om ovan utrustning är eftermonterad. Fabriksmonterad utrustning gäller utan beloppbegränsning. Ersättningen gäller efter ålders- och självriskavdrag.

I beloppbegränsningen ingår också tillbehör till sådan utrustning. Monteringskostnad ersätts utöver beloppbegränsningen.

Vi ersätter inte så kallade ficktelefoner.

Högsta ersättningsbelopp husbil, eftermonterad utrustning

Utrustning	Stöld		Brand, Vagnskada
	Med aktiverat larm	Utan larm	
Bilradio, band/cd-spelare, biltelefon, annan liknande utrustning, informations- och kommunikationssystem för data, navigering, TV och video	20 000 kronor	10 000 kronor	20 000 kronor

Husvagn och Husbil

I försäkringen för husvagn och husbil ingår personligt lösöre. Även förtält samt video, bandspelare, skivspelare, cd-spelare, förstärkare, högtalaranläggningar samt radio- och tv-apparater som är fast monterade.

Högsta ersättningsbelopp

- Stöldbegärlig egendom, som förvaras i fordonet utan att vara fast monterad 5 000 kronor.

Med stöldbegärlig egendom menar vi

- föremål helt eller delvis av ädel metall, äkta pärlor och ädelstenar
- antikviteter och konstverk, äkta mattor, fick-, smycke- och armbandsur, pälsar och pälsverk
- kameror, projektorer, kikare, musikinstrument, video- och bandspelare, skivspelare, cd-spelare, förstärkare, högtalaranläggningar, mobiltelefoner, radio- och tv-apparater, alla typer av datorer

samt tillhör till nu uppräknade föremål (även band, kassetter och skivor)

- vapen och tillhör till dessa
- vin och sprit.
- Pengar och värdehandlingar 2 000 kronor.
Med pengar och värdehandlingar menar vi
 - mynt och sedlar
 - aktier, obligationer och löpande skuldebrev
 - biljetter och kuponger.
- Övrig personlig lös egendom 20 000 kronor.

Vi betalar inte

- skada på varor som är avsedda för försäljning eller bearbetning
- skada på egendom som tillhör försäkrads rörelse eller förvärvsverksamhet
- när egendomen stjäls på annat sätt än i samband med inbrott i låst fordon, såvida inte hela fordonet samtidigt stulits. Med inbrott avses att gärningsmannen brutit sig in med våld
- när stöldbegärlig egendom, som inte är fast monterad, pengar eller värdehandlingar stjäls ur fordonet när det lämnas obebot i mer än ett dygn
- skada på fordonet förorsakad av rått djur eller andra gnagare
- vin och sprit.

Vem försäkringen gäller för

15. Försäkringen avser endast ditt eget lagliga ekonomiska intresse som försäkringstagare och ägare till den försäkrade egendomen. Skulle det visa sig att det är någon annan än du som äger fordonet gäller inte egendomsskyddet och någon ersättning kan inte betalas vid inträffad skada.

Ovanstående gäller dock inte om denne är din make/registrerad partner eller sambo, förutsatt att ni är folkbokförda och bosatta på samma adress.

Vi har rätt att betala ersättning till:

- säljaren eller kreditgivaren om fordonet köpts på avbetalning eller kredit. Ersättning betalas då till säljaren/kreditgivaren intill dennes återstående lagenliga fordran
- ägaren om du har hyrt fordonet på längre tid än ett år, det vill säga leasat den.
- Vi har rätt att betala skadeersättning till ägaren även då försäkringsplikten fullgörs av den förmyndare som registrerats i Vägtrafikregistret.

Kaskobonus gäller enligt följande

16. Kaskobonus gäller för delkasko- respektive vagnskadeförsäkring. Ny försäkring utan tidigare bonusrätt placeras i bonusklass 1. Efter varje försäkringsår utan skada flyttas försäkringen till närmast högre klass. Varje skada som leder till utbetalning från delkasko- respektive vagnskadeförsäkringen medför att den bonus som gällde vid skadetillfället sänks med ett steg. Den sänkta bonusen gäller från och med den årsförfallodag som är närmast efter skadedagen.

Brandförsäkring

17. Försäkringen gäller för skada genom brand, åskslag eller explosion. Med brand menar vi ”eld som kommit lös”. Vi ersätter också skada på elektriska kablar genom kortslutning och direkta följdskador på elektroniska komponenter genom sådan kortslutning. Detta gäller dock inte för husbil och lätt lastbil där kortslutning av elektriska kablar ersätts inom åtagandet för maskin- och elektronikskadeförsäkringen punkterna 32, 38 och 39.

18. Vi betalar inte skada

- genom trafikolycka (själva brandskadan ersätts givetvis, men inte följdskador, till exempel genom dikeskörning – då gäller i stället vagnskadeförsäkringen)

- som hänt under tävling med fordonet eller under träning för tävling
- skada på motor, ljuddämpare, däck och slangar genom explosion i dessa.

Dessutom gäller vad som anges i punkt 59.

Aktsamhetskrav

19. Elektriska kablar, bränsleledningar och komponenter ska vara fackmannamässigt monterade.

För att värma eller torka fordonet får du bara använda anordning som vi godkänt för det ändamålet. Tillverkarens anvisningar ska följas.

Anläggnings-, industri- och underhållsmaskiner ska vara brandtekniskt utrustade och skyddade enligt försäkringsbolagens regler RUS 127 och RUS 127 B. Huvudströmbrytare ska finnas och användas vid all uppställning. Protokoll från godkänd årlig brandskyddskontroll ska kunna uppvisas. Informationen om reglerna kan fås hos maskintillverkare, maskinleverantör eller från oss.

Traktor och motorredskap ska vara utrustad med avstängningsanordning för elsystemet.

Traktor registrerad efter 1996-01-01 ska dessutom vara utrustad med brandsläckare av klass 27A144B minimum 4 kg enligt SS-EN 3.

Traktor registrerad efter 2003-01-01 ska utöver brandsläckare av klass 34A 183 B minimum 6 kg enligt SSEN3 vara utrustad med elmanövrerad huvudströmbrytare.

20. Om du bryter mot aktsamhetskravet i punkt 19 gör vi normalt avdrag med 25 procent på ersättningen. Avdraget kan i allvarigare fall bli större, till och med så stort att du inte får någon ersättning alls. Avdraget görs efter vad som är skäligt med hänsyn till förhållandets samband med den inträffade skadan, det uppsåt eller den vårdslöshet som har förekommit och omständigheterna i övrigt. Vi gör inget

avdrag om försummelsen är lindrig, se även punkt 137.

Självrisker

21. Självrisken framgår av ditt försäkringsbrev.

Glasrutförsäkring

22. Försäkringen gäller för skada på vindruta, sidoruta eller bakruta som består i att rutan genombrutits, spräckts eller krossats.

23. Vi betalar inte skada

- som hänt vid kollision, vältning eller när fordonet körts av vägen (denna begränsning gäller inte terrängskoter). Då gäller istället vagnskadeförsäkringen
- som hänt under tävling med fordonet eller under träning för tävling
- på strålkastarglas eller taklucka av glas eller plast.

Dessutom gäller vad som anges i punkt 59.

Självrisker

24. Självrisken framgår av ditt försäkringsbrev.

Om rutan repareras är självrisken 200 kronor, gäller endast husbil och lätt lastbil.

Stödförsäkring

25. Försäkringen gäller för skada genom stöld eller tillgrepp av fortskaffningsmedel. Vi betalar också skador som uppstått vid försök till stöld eller tillgrepp. Försäkringen gäller dessutom för skada som uppsätlig skadegörelse i samband med sådana handlingar. Vid stöld av på fordonet monterade hjul (däck och fälg) är högsta ersättningsbelopp 10 000 kronor om hjulen inte är låsta med hjullås.

Vid stöld av på husbil och lätt lastbil monterade hjul (däck och fälg) är högsta ersättningsbelopp 25 000 kronor om hjulen inte är låsta med hjullås. Begränsningen gäller inte vid stöld av hela fordonet.

För avmonterade hjul, se aktsamhetskravet punkt 27. För viss annan utrustning gäller särskilda beloppsgränser kombinerat med larm, se punkt 14.

Vid förlust av fordon får du ersättning om det inte kommit tillrätta inom en månad efter det vi fått din anmälan om stölden.

26. Vi betalar inte skada

- om någon som tillhör ditt hushåll tar fordonet och använder det utan lov
- om någon annan som har tillgång till fordonet använder det utan lov.

Anmärkning till punkt 25 och 26

Begreppet stöld är definierat i brottsbalken. Det innebär att någon olovligen tar något som tillhör annan person i avsikt att till exempel behålla eller sälja det.

Tillgrepp av fortskaffningsmedel innebär att någon olovligen tar fordon som tillhör annan person för att använda det, men utan avsikt att behålla eller sälja det. Om däremot någon som har tillgång till ett fordon använder det utan lov, är det varken stöld eller tillgrepp. Det är i stället *olovligt brukande*, vilket innebär att någon olovligen brukar annans fordon som han redan har i sin besittning. Försäkringen gäller inte heller vid bedrägeri eller försäkringsbrott.

Med *någon som tillhör ditt hushåll* menar vi person som är folkbokförd och bor på samma adress som du, förutsatt att ni har gemensamt hushåll.

Aktsamhetskrav – lös egendom

27. När du lämnar fordonet ska egendom som förvaras i det och inte är fast monterad vara inlåst i fordonet.

Fordonsdel eller utrustning som inte är fast monterad ska förvaras i låst garage eller annan låst lokal som du ensam har tillgång till.

28. Om du bryter mot aktsamhetskravet i punkt 27 gör vi normalt avdrag med 25 procent på ersättningen. Avdraget kan i allvarigare fall bli större, till och med så att du inte får någon ersättning alls. Avdraget görs efter vad som är skäligt med hänsyn till förhållandets samband med den inträffade skadan, det uppsåt eller den vårdslöshet som har förekommit och omständigheterna i övrigt. Vi gör inget avdrag om försummelserna är lindriga. Se även punkt 137.

Aktsamhetskrav – fordon

29. När fordonet lämnas ska nedanstående föreskrifter vara uppfyllda:

- Moped ska låsas med två skilda lås som är godkända av oss
- Terrängskoter och terrängvagn ska låsas med en godkänd kätting och godkänt hänglås
- Husbil ska låsas med ratt- eller växellås
- Husvagn och släpvagn ska låsas med ett av oss godkänt släpvagnslås
- Lastbil med totalvikt högst 3.500 kg ska låsas med ratt- eller växellås
- Traktor ska låsas med ratt- styr- eller växelspaxlås om detta finns monterat.

Nyckel får inte lämnas kvar i fordonet eller i närheten av det och ska i övrigt förvaras på ett säkert sätt. Nyckeln får inte förses med uppgifter om namn, adress eller registreringsnummer.

Kravet på låsning gäller inte när fordonet förvaras i låst garage eller annan låst lokal som du ensam har tillgång till.

Kravet på låsning gäller heller inte när fordonet förvaras i allmänt garage, där du måste lämna ifrån dig nyckeln till stöldskyddet. Kravet gäller inte heller när du har fordonet på verkstad för reparation eller service.

30. Bryter du mot aktsamhetskraven i punkt 29 höjs självriskerna med;

- 5 000 kronor utöver grundsjälvriskerna för husbil, traktor terrängskoter

- 3 000 kronor utöver grundsjälvriskens för moped och lätt motorcykel
- 2 000 kronor utöver grundsjälvriskens för husvagn
- 5 000 kronor utöver grundsjälvriskens för lastbil med totalvikt 3 500 kg
- 1 000 kronor utöver grundsjälvriskens för släpvagn.

Den höjda självriskens tillämpas inte vid enbart stöld av delar och/eller tillbehör.

Självrisker

31. Självriskens framgår av ditt försäkringsbrev. Observera vad som sägs i punkt 30 om särskild självrisk när fordonet inte var låst med godkänt stöldskydd.

Maskin- och elektronikskadeförsäkring Lätt lastbil

32. Maskin- och elektronikskadeförsäkringen gäller för lätt lastbil som är högst åtta år gammal räknat från första registreringsdag och som körts högst 100 000 kilometer. Försäkringen upphör alltså så snart någon av gränserna passerats.

Om du inte kan visa att skadan eller felet uppstått innan nämnda gränser passerats ska den anses ha hänt den dag du anmälde skadan eller felet till oss.

33. Försäkringen gäller för skada eller fel på följande komponenter

- elektriska kablar
- motor för framdrift av fordonet inklusive styrelektronik
- startmotor
- grenrör
- generator (och följskador som påverkar bilens elektroniska funktion i dess standardutförande från fabrik)
- elektronikbox, säkringsdosa
- bränslesystem inklusive insprutningsystem och dess reglerfunktioner (utom ledningar, filter och bränsletank)

- avgasturbo, laddluftkylare inklusive styrsystem
- system för avgasrening inklusive dess styrsystem (utom ljuddämpare och avgasrör)
- tändsystem och dess reglerfunktioner inklusive tändlås (utom tändningsnyckel/kort/smartkey) utom tändstift och batteri
- motorns kylsystem inklusive oljekylare och värmelement samt fabriksmonterad kupevärmare som är integrerad i bilens kyl-/värmesystem
- kraftöverföring inklusive styrelektronik (utom nedslitna lamellbelägg och följskador därav)
- servosystem för bromsar inklusive styr- och reglersystem för låsningsfria bromsar (utom huvud- och hjälpcylindrar, bromsskivor, bromstrummor och bromsbelägg)
- anti sladd-/spinnssystem samt chassistabiliseringsssystem inklusive dess styrelektronik
- servosystem för styrinrättning
- fabriksmonterad klimatanläggning
- airbag inklusive givare och sensorer samt bältesförsträckare
- fabriksmonterat elektroniskt stöldskydd inklusive larm (utom centrallås, dörrlås, nycklar/kort/smartkey och fjärrkontroll)
- fabriksmonterad färdator, farthållare, regnsensor
- torkarmotor för vind- och bakruta
- fabriksmonterat informations- och kommunikationssystem för data, navigering, audio, TV och video (utom antenner, samt sensorer för parkering och backvarningssystem)
- fabriksmonterad stolsvärme.

34. Vi betalar inte för skada eller fel, som

- uppstått under deltagande i tävling med bilen eller under träning för tävling
- är brandskada enligt punkt 17, glasskada enligt punkt 23, stöldskada enligt punkt 26 eller vagnskada enligt punkt 48.

Dessutom gäller enligt vad som anges i punkt 59.

Definition

Med fabriksmonterad utrustning menar vi bilmärkesunik i bilen integrerad utrustning som monterats av tillverkaren eller av denne auktoriserad verkstad.

Aktsamhetskrav

35. Du ska se till att tillverkarens bestämmelser om service och underhåll på fordonet följs och att sådant arbete är fackmannamässigt utfört. Du måste också se till att fordonets kylsystem innehåller tillräckligt med frostskyddsmedel och att felaktigt bränsle inte används i fordonet. Komponenter som avviker från fordonets seriemässiga utförande, är trimmade eller inte uppfyller fordonstillverkarens krav, får inte användas.

36. Om du bryter mot aktsamhetskravet i punkt 35 gör vi normalt avdrag med 25 procent på ersättningen. Avdraget kan i allvarigare fall bli större, till och med så att du inte får någon ersättning alls. Avdraget görs efter vad som är skäligt med hänsyn till förhållandets samband med den inträffade skadan, det uppsåt eller den vårdslöshet som har förekommit och omständigheterna i övrigt. Vi gör inget avdrag om försummelserna är lindriga. Se även punkt 137.

Självrisker

37. Självrisker är 2 000 kronor eller 3 000 kronor. Den högre självrisker gäller för bil som passerat 80 000 kilometer. Självrisker tillämpas på de olika komponenterna var för sig, se punkt 33

Maskin- och elektronikskadeförsäkring Husbil

38. Maskin- och elektronikskadeförsäkringen gäller för husbil som är högst åtta år gammal räknat från första registreringsdag och som körts högst 100 000 kilometer.

Försäkringen upphör alltså så snart någon av gränserna passerats.

Om du inte kan visa att skadan eller felet uppstått innan nämnda gränser passerats ska den anses ha hänt den dag du anmälde skadan eller felet till oss.

39. Försäkringen gäller för skada eller fel på följande komponenter som ingår i fordonets motor, motorelektronik och kraftöverföring

- elektriska kablar
- motor inklusive styrelektronik
- startmotor
- grenrör
- generator (och följskador som påverkar bilens elektroniska funktion i dess standardutförande från fabrik)
- elektronikbox, säkringsdosa
- bränslesystem inklusive insprutnings-system och dess reglerfunktioner (utom ledningar, filter och bränsletank)
- avgasturbo, laddluftkylare, överladdningsaggregat inklusive styrsystem
- system för avgasrening inklusive dess styrsystem (utom ljuddämpare och avgasrör)
- tändsystem och dess reglerfunktioner inklusive tändlås (utom tändningsnyckel/kort/smartkey, tändstift och batteri)
- motorns kylsystem inklusive oljekylare och värmelement samt fabriksmonterad kupévärmare som är integrerad i bilens kyl/värmesystem
- kraftöverföring inklusive styrelektronik (utom nedslitna lamellbelägg och följskador därav)
- servosystem för bromsar inklusive styr- och reglersystem för låsningsfria bromsar (utom huvud- och hjulpcylindrar, bromsskivor, bromstrummor och bromsbelägg)
- antisladd-/spinnssystem samt chassistabiliseringssystem inklusive dess styrelektronik
- servosystem för styrinrättning
- fabriksmonterad klimatanläggning som är kopplad till motorn

- airbag inklusive givare och sensorer samt bältesförsträckare
- fabriksmonterat elektroniskt stöldskydd inklusive larm och centrallåsenhet (utom dörrlås, nycklar/kort/smartkey och fjärrkontroll)
- fabriksmonterad färddator, farthållare.
- torkarmotor för vind och bakruta inklusive regnsensor
- flerkombi/kombinationsinstrument, (hastighetsmätare, motorinformation)
- fabriksmonterat kollisionssvarningssystem, informations- och kommunikationssystem för data, navigering, audio, TV och video
- fabriksmonterad stolsvärme.

40. Beträffande begränsningar, aktsamhetskrav och självrisker, se punkt 42-45

Husvagn och boendedel i husbil.

41. Försäkringen gäller för husvagn och boendedel i husbil som är högst fem år gammal räknat från första registreringsdag. Försäkringen gäller för skada eller fel på följande fabriksmonterade komponenter.

Chassi

- Stabiliseringssystem hydrauliska stödben inklusive elmotor och fjärrkontroll

Interiör

Klimatanläggning/luftkonditionering, värmepanna inklusive elpatron och säkerhetslarm/gasvarnare.

Hushållsmaskiner

Kyl, frys, mikrovågsugn, spis inklusive ugn, fläkt och centraldammsugare

Begränsningar punkt 39 och 41

- 42.** Vi betalar inte för skada eller fel, som
- uppstått under deltagande i tävling med husbilen eller husvagnen under träning för tävling

- är brandskada enligt punkt 17, glasskada enligt punkt 23, stöldskada enligt punkt 26 eller vagnskada enligt punkt 43. Dessutom gäller vad som anges i punkt 59.

Definition

Med fabriksmonterad utrustning menar vi fordonsunik i fordonet integrerad utrustning som monterats av tillverkaren eller av denne auktoriserad verkstad.

Aktsamhetskrav

43. Du ska se till att tillverkarens betämlelser om service och underhåll på fordonet följs och att sådant arbete är fackmannamässigt utfört. Du måste också se till att fordonets kylsystem innehåller tillräckligt med frostskyddsmedel och att felaktigt bränsle inte används i fordonet. Komponenter som aviker från fordonets seriemässiga utförande, är trimmade eller inte uppfyller fordonstillverkarens krav, får inte användas.)

44. Om du bryter mot aktsamhetskravet i punkt 45, gör vi normalt avdrag med 25 procent på ersättningen. Avdraget kan i allvarligare fall bli större, till och med så stort att du inte får någon ersättning alls. Avdraget görs efter vad som är skäligen med hänsyn till förhållandets samband med den inträffade skadan, det uppsåt eller den vårdslöshet som har förekommit och omständigheterna i övrigt. Vi gör inget avdrag om försummelsen är lindrig. Se även punkt 137.

Självrisker

45. Självrisker är 2 000 eller 3 000 kronor. Den högre självrisker gäller för husbil som passerat 80 000 kilometer. Självrisker tillämpas på de olika komponenterna var för sig, se punkt 39.

Självrisker är 2 000 kronor för boendedel i husvagn och husbil. Självrisker tillämpas

på de olika komponenterna var för sig, se punkt 43.

Vagnskadeförsäkring

46. Försäkringen gäller för skada genom trafikolycka, annan yttre olyckshändelse eller genom uppsåtlig skadegörelse av någon utomstående.

Några exempel på när försäkringen gäller: Om du krockar, välter, kör i diket, råkar ut för explosion, snöras eller fallande föremål till exempel ett träd, eller om fordonet skadas vid transport, till exempel på färja eller tåg.

Försäkringen gäller även för sådana skador under fordonets transport på annat transportmedel

- på lastanordning som är monterad på lastbil eller släpfordon, även om skadan skett på annat sätt än vad som sägs i punkt 3 och 9. Skada som lastanordningen orsakar på fordonet ersätts också. Lastanordning är kran, tipp, baggavelhiss eller annan anordning som används för att lasta och lossa det egna fordonet
- på fordonet som orsakats av anordning för vägarbete eller snöplogning monterad på fordonet.

47. I försäkring för husvagn, som vid skadetillfället var högst fem år gammal, räknat från första registreringen, och för seriemäsgit tillverkad husbil betalar vi också skada genom oberäknad utströmning av vatten från fast monterad tank, klimatanläggning/luftkonditionering eller ledningssystem.

Begränsningar

Ersättning lämnas inte för skada

- genom utströmning från avloppssystem
- på grund av frysning eller kondens
- genom utströmning från lösa plastdunkar eller liknande

- genom läckage från taklucka, fönster eller karoskarvar.
- på anordning för vägarbete eller snöplogning som är monterad på fordonet.

48. Vi betalar inte skada

- som hänt under tävling med fordonet eller under träning för tävling, om vi inte särskilt åtagit oss detta
- på fordonsdel med konstruktions-, fabriktions- eller materialfel, om skadan orsakades av felet
- som består i slitage eller beror på bristfälligt underhåll
- genom rost, frätning, köld, väta eller fukt. Vi ersätter dock skada som är en direkt följd av sådan händelse som anges i punkt 48
- vägarbete eller snöplogning
- som beror på explosion i motor, ljuddämpare, däck eller slangar.

Dessutom gäller vad som anges i punkt 59.

Aktsamhetskrav – husvagn, husbil

49. Du ska se till att fordonet inte körs när körförbud meddelats av polis eller annan behörig besiktningsman.

50. Om du bryter mot aktsamhetskravet i punkt 49 kan vi göra avdrag på ersättningen. Avdraget görs efter vad som är skäligt med hänsyn till förhållandets samband med den inträffade skadan, det uppsåt eller den vårdslöshet som har förekommit och omständigheterna i övrigt. Avdraget kan i allvarliga fall leda till att du inte får någon ersättning alls. Vi gör inte något avdrag om försummelsen är lindrig. Se även punkt 137.

Aktsamhetskrav

51. Tankar, ledningssystem inklusive slangar och slangklämmor samt tankanslutningar ska årligen kontrolleras med hänsyn till slitage och åldersförändringar.

52. Om du bryter mot aktsamhetskravet i punkt 51 gör vi normalt avdrag med 25 procent på ersättningen.

Avdraget kan i allvarligare fall bli större, till och med så stort att du inte får någon ersättning alls. Avdraget görs efter vad som är skäligt med hänsyn till förhållandets samband med den inträffade skadan, det uppsåt eller vårdslöshet som har förekommitt och omständigheterna i övrigt. Vi gör inget avdrag om försummelsen varit lindrig. Se även punkt 137

Aktsamhetskrav

53. Du ska se till att fordonets däck uppfyller de krav som ställs i författningar och föreskrifter (till exempel mönsterdjup och säsongsdäck).

54. Bryter du mot aktsamhetskravet i punkt 53 höjs självriskens med 3 000 kronor utöver grundsjälvriskens.

Självrisker

55. Grundsälvriskens framgår av ditt försäkringsbrev. Om förare av terrängskoter, lastbil med totalvikt högst 3 500 kg eller husbil var under 24 år höjs vagnskadesjälvriskens med 1 000 kronor. Vid samtidig trafikskadatas endast en ungdomssjälvrisk ut.

Avställningsförsäkring

56. Avställningsförsäkring gäller om detta anges i försäkringsbrevet. Försäkringen gäller endast i Sverige.

57. Försäkringen gäller när fordonet är avställt i vägtrafikregistret och inte brukas. Egendomsskyddets villkor tillämpas. Rättskyddsförsäkring ingår också. Maskin-, elektronik- och räddningsförsäkring samt allriskförsäkring/avbrottsersättning ingår däremot inte under avställningstiden.

Vagnskadeförsäkring enligt punkt 46 ingår men med begränsning att skada genom trafikolycka inte ingår.

Försäkringen gäller dock under direkt färd till och från Svensk Bilprovnings närmaste bilprovningsstation eller annan behörig anläggning för besiktning. I dessa fall gäller också trafik- och räddningsförsäkring. Observera att begränsningen i vagnskadeförsäkringen fortfarande gäller.

Självrisker

58. Vilka självrisker som gäller framgår av ditt försäkringsbrev.

Gemensamma aktsamhetskrav för egendomsskydd

59. Du ska se till att fordonet inte körs av förare som

- saknar giltigt körkort/förarbevis för registreringspliktig moped eller husbil
- saknar giltigt förarbevis eller körkort utfärdat före 1/1 2000 för terrängskoter
- saknar giltigt körkort eller traktorkort för traktor
- inte uppnått godkänd ålder för att köra fordonet
- kan göra sig skyldig till rattfylleri eller grovt rattfylleri.

Du ska se till att moped inte är olaglig genom att hastighetshöjande åtgärder vidtagits.

Du ska vid övningskörning se till att såväl lärare som elev uppfyller de regler som gäller vid övningskörning.

Ovanstående begränsningar gäller även släpvagn och husvagn om föraren av dragfordonet inte uppnått godkänd ålder, saknar körkort, eller gjort sig skyldig till rattfylleri.

60. Om du bryter mot aktsamhetskravet i punkt 59 kan vi göra avdrag på ersättningen. Avdraget görs efter vad som är skäligt med hänsyn till förhållandets samband

med den inträffade skadan, det uppsåt eller den vårdslöshet som har förekommit och omständigheterna i övrigt. Avdraget kan i allvarliga fall leda till att du inte får någon ersättning alls. Vi gör inte något avdrag om försummelsen är lindrig. Se även punkt 137.

Hur vi värderar och ersätter din skadade egendom

61. Vi ersätter din skada enligt de försäkringsvillkor som gällde för din försäkring på skadedagen.

62. Vi ersätter den ekonomiska förlust enligt nedanstående regler. Förlust eller annan olägenhet av att egendomen inte har kunnat användas betalar vi bara om vi särskilt åtagits oss detta. Vi ersätter inte affektionsvärde eller annat värde av personlig natur.

63. Vi har rätt att avgöra om en skada ska ersättas kontant eller repareras samt reparationsmetod eller ersättas med närmast motsvarande egendom. Vi har också rätt att avgöra var egendomen ska inköpas eller repareras. Vi övertar äganderätten till all egendom som vi ersatt.

Vi åtar oss att vid reparation föreslå verkstad som är miljögodkänd av oss. Vid totalskada ombesörjer vi att fordonet lämnas till av oss miljögodkänd bildemonterare.

Av miljöskäl är det viktigt att minimera avfallet och främja återanvändning av delar så långt detta är möjligt. Därför gäller för denna försäkring att

- reparationsmetod ska användas som ger minsta möjliga miljöpåverkan utan att kvalitet eller trafiksäkerhet påverkas
- begagnade originaldelar ska om så är möjligt användas
- skadade plastdetaljer ska repareras om så är möjligt. Anlitad verkstad ska vara miljögodkänd och ha särskild kompetens för reparation av plast

- skador på vindruta ska repareras om så är möjligt.

Vid skada som inte omfattas av försäkringen kan vi lämna förslag på miljögodkänd verkstad eller bildemonterare.

64. Ersättning för skada grundas på egendomens värde vid köp i allmänna handeln (marknadsvärde) omedelbart före skadan. Om fordonet i förhållande till dess marknadsvärde inte är lönsam att reparera eller om den inte kommit tillrätta efter stöld värderar vi den inklusive eventuella lättmetallfälgar och utrustning enligt punkt 14. Från denna regel görs avsteg dels enligt nästa stycke och dels enligt punkt 68.

Vid enbart skada på eller stöld av lättmetallfälgar eller utrustning enligt punkt 14 beräknas marknadsvärdet genom fasta åldersavdrag från nyanskaffningspriset. Vi gör inget avdrag för första året från det att utrustningen inköpts ny. Därefter drar vi av 10 procent för varje påbörjat år, dock högst 80 procent. För däck till husbil är avdraget 20 procent per körda 10 000 kilometer, dock högst 80 procent. För övriga fordon är avdraget 20 procent per år men högst 80 procent

Aktuell självrisk dras av efter det att åldersavdrag gjorts.

Särskilda villkor husvagn eller husbil

65. Vid skada på husvagn eller husbil som är ersättningsbar från egendomsskyddet, se punkt 13–59, lämnas ersättning med nytt fordon av samma eller likvärdigt fabrikat, typ och årsmodell som den skadade (nyvärdesersättning) om följande förutsättningar är uppfyllda

- fordonet är seriemässigt tillverkat
- fordonet omfattas i Sverige av fabrikanrens garantier och den svenska generalagentens andra åtaganden

- du har ägt fordonet oavbrutet sedan den registrerades första gången
- skadan har hänt inom 1 år efter det att fordonet registrerades första gången (förregistrering hos bilhandlare räknas inte)
- fordonet har körts högst 10 000 km (gäller inte husvagn)
- skälig reparationskostnad för fordonet och den utrustning som ingår i fordonets ”nypris” beräknas överstiga 50 procent av detta pris vid skadetillfället.

Vid beräkningen räknas mervärdesskatt eller annan jämförlig skatt in i reparationskostnaderna.

Samtidigt skadad utrustning ersätts med ny om den ingick i fordonets ”nypris”.

Om det finns särskilda skäl har vi rätt att i stället ersätta skadan kontant. Vi betalar då högst vad det skulle ha kostat oss att skaffa ett nytt fordon.

66. För husvagn betalar vi avbrottsersättning, om en skada som är ersättningsbar enligt villkor för egendomsskyddet medfört avbrott i påbörjad semesterresa. En förutsättning är att dragbilen är försäkrad hos Salus Ansvar.

Vi lämnar ersättning med 200 kronor per dag för den tid husvagnen inte kunnat användas under semesterresa, dock högst tre veckor.

För husbil betalar vi avbrottsersättning, dock för högst tre veckor med 300 kronor per dag.

Detta under förutsättning att husbilen är minst halvförsäkrad i Salus Ansvar.

Bestämmelserna är i tillämpliga delar desamma som för husvagn.

67. Vi betalar

- merkostnad för kost och logi eller hyra av annat likvärdigt fordon
- högst 15 000 kronor.

68. Vi betalar inte

- kostnad för förbättring eller förändring av fordonet som gjorts i samband med skadereparation
- merkostnad som beror på att du inte följt våra anvisningar om inköpsställe
- kostnad för lackering som inte motsvarar den som fordonet hade i det seriemässiga utförandet. Vi betalar dock för varumärkes- eller mönsterskyddad firmasymbol och reklamtext
- eventuell värdeminskning efter reparation
- merkostnader genom att reservdelar fraktas på annat sätt än vad som är normalt, om vi inte godkänt detta
- normalt slitage när fordonet använts i samband med stöld eller annat olovligt tillgrepp
- mervärdesskatt när försäkringstagaren eller fordonsägaren/uthyraren är redovisningsskyldig för sådan skatt.

Räddningsförsäkring

69. Det framgår av ditt försäkringsbrev om Räddningsförsäkring ingår. Räddningsförsäkringen gäller för person- och fordonstransporter som blivit nödvändiga genom att du i samband med resa med det försäkrade fordonet råkat ut för sådana nödsituationer som anges i punkt 70.

Rese- och transportkostnader ska vara skäligen och göras med det billigaste transportmedel som går att använda med hänsyn till omständigheterna. Om du ordnar transport med privat bil betalar vi ersättning med 18 kronor/mil.

Räddningsförsäkringen gäller också för tillkopplad släpvagn, husvagn eller sidovagn.

Persontransporter

70. Om ditt fordon stulits, skadats eller fått driftstopp betalar vi kostnader för resa till hemort för förare och passagerare. I stället för hemresa betalar vi kostnaden för fortsatt resa till bestämmelseorten om detta inte blir dyrare.

Vi betalar hemresan, dock längst till fordonets hemort, för passagerare som inte kan fortsätta resan därför att föraren drabbats av olycksfall, akut sjukdom eller har avlidit.

Fordonstransporter

71. Om ditt fordon råkat ut för skada enligt punkt 70 betalar vi kostnader för

- bärgning till närmaste lämpliga verkstad eller reparation på platsen om detta inte blir dyrare
- transport till fordonets hemort i Sverige om fordonet måste lämnas kvar på grund av att förare eller passagerare drabbats av akut sjukdom, olycksfall eller har avlidit.

Om skadan hänt utomlands kan vi också betala hemtransport av fordonet i reparerat skick. Hemtransport av bilen ska först godkännas av oss.

Hämtning av fordonet

Dessutom betalar vi resekostnad för en person från bostaden eller resmålet för hämtning av bilen efter reparation eller då den kommit tillrätta efter stöld. Hämtningen ska du själv ordna, men vi ska först godkänna den. Om det finns särskilda skäl kan vi ombesörja hämtningen.

Vi betalar inte

72. Räddningsförsäkringen betalar inte

- kostnader för förarens hemtransport om denne drabbas av olycksfall, akut sjukdom eller har avlidit
- kostnader för passagerares hemtransport om denne drabbas av olycksfall, akut sjukdom eller har avlidit
- kostnader som du skulle ha haft även om skadan inte uppstått
- kostnader som uppstått om orsaken till driftstoppet beror på bränslebrist
- hämtning eller hemtransport av fordonet i skadat skick (reparation ska alltså först göras) såvida inte skadan hänt utomlands se punkt 71
- högre kostnader för hämtning eller hemtransport än vad fordonet är värt när transporten görs
- kostnader som uppstått när händelsen inträffar under tävling med fordonet eller under träning för tävling.

Aktsamhetskrav

73. Du ska se till att fordonet inte körs av förare som

- saknar giltigt körkort/förarbevis för registreringspliktig moped eller husbil
- saknar giltigt förarbevis eller körkort utfärdat före 1/1 2000 för terrängskoter
- saknar giltigt körkort eller traktorkort för traktor
- som inte uppnått godkänd ålder för att köra fordonet

- kan göra sig skyldig till rattfylleri eller grovt rattfylleri
- fordonet inte körs under förhållanden som innebär onormala påfrestningar på fordonet
- innan fordonet används på isbelagt vatten ska föraren förvissa sig om att isen har tillräcklig bärighet.

Du ska se till att vid övningskörning såväl lärare som elev uppfyller de regler som gäller vid övningskörning.

Du ska också se till att fordonet inte körs när körförbud meddelats av polis eller annan behörig besiktingsman.

Ovanstående begränsningar gäller även släpvagn och husvagn om föraren av dragfordonet inte uppnått godkänd ålder, saknar körkort, eller gjort sig skyldig till rattfylleri.

74. Om du bryter mot aktsamhetskravet i punkt 73 kan vi göra avdrag på ersättningen. Avdraget görs efter vad som är skäligt med hänsyn till förhållandets samband med den inträffade skadan, det uppsåt eller den vårdslöshet som har förekommit och omständigheterna i övrigt. Avdraget kan i allvarliga fall leda till att du inte får någon ersättning alls. Vi gör inte något avdrag om försummelsen är lindrig. Se även punkt 137.

Självrisker

75. Självrisken framgår av ditt försäkringsbrev.

När du behöver hjälp

Ring SalusAnsvar Jour eller SalusAnsvar skador om du har behov av omedelbar hjälp.

Inom Sverige:
SalusAnsvar
020-21 66 10

Inom Norden:
SalusAnsvar skador
+ 46-771-21 66 10

Vid behov av hjälp utanför Norden kontakta:
SOS-International i Köpenhamn,
telefon + 45-70 10 50 50 eller
Europ Assistance,
telefon + 46 8 587 717 76.

Rättsskyddsförsäkring

76. Vem försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för det försäkrade fordonets ägare, brukare och förare – de försäkrade – i denna deras egenskap. Försäkringen gäller inte för den som brukat fordonet utan lov.

Vad försäkringen gäller för

77. Försäkringen gäller för tvist som kan prövas som tvistemål (T-mål) av tingsrätt, hovrätt eller Högsta domstolen. Måste en tvist först handläggas av någon annan instans täcks inte kostnaderna för sådan förberedande prövning av försäkringen. Om resning beviljas i nämnda mål gäller också försäkringen för detta. Rättsskyddet gäller inte för kostnader för prövning i Trafikskadenämnden.

78. Försäkringen gäller för brottmål där den försäkrade misstänks, åtalas eller slutligen döms för

- brott som enligt lagen bara kan medföra bötesstraff, till exempel vårdslöshet i trafik
- vållande till annans död eller vållande till kroppsskada eller sjukdom.

Kan den som åtalas för grov vårdslöshet i trafik eller för grovt vållande till annans död eller till kroppsskada eller sjukdom, genom lagakraftvägande dom visa att brottet inte bedömts som grovt, gäller försäkringen.

Vad försäkringen inte gäller för

79. Försäkringen gäller inte för

- tvister som enbart kan prövas av administrativa myndigheter eller domstolar, till exempel hyresnämnd, länsstyrelse, länsrätt, kammarrätt eller Regeringsrätten
- tvister som vid en rättslig prövning handläggs som så kallade småmål. Med småmål menas tvister där värdet av vad som yrkas ligger under ett halvt prisbasbelopp.

Beloppsbegränsningen gäller även för tvister utomlands. Tvist med SalusAnsvar om försäkringsavtalet omfattas dock

- tvister där du inte har ett befogat intresse att få din sak behandlad
- tvister med någon som du är eller har varit gift, registrerad partner eller sammanboende med
- tvister som har samband med överlåtna krav
- för uthyres del, tvister som avser anspråk på grund av yrkesmässig uthyrning av fordonet
- brottmål där misstanke om brott eller åtal till någon del avser uppsåtliga eller grovt vårdslösa gärningar, till exempel rattfylleri, grovt rattfylleri eller olovlig körning. Försäkringen gäller inte heller för tvist som avser skadestånd eller annat anspråk på grund av att den försäkrade begått, eller misstänks ha begått, sådana gärningar
- tvister som avser skadeståndsanspråk mot dig om skadeståndsskyldigheten kan omfattas av trafikförsäkring
- tvister som gäller personskadereglering så länge ersättning för ombudskostnader kan lämnas genom trafikförsäkring.

När försäkringen gäller

Huvudregel

80. Du kan få rättsskydd om försäkringen gäller när tvisten eller misstanken om brott uppkommer och om den då gällt oavbrutet i minst två år. Försäkringen behöver inte hela tiden ha funnits i SalusAnsvar. Om du tidigare haft samma slags rättsskyddsförsäkring i annat bolag får du tillgodoräkna dig den.

Om du inte haft försäkring i två år

Om du när tvisten uppkommer har försäkring men inte haft den så lång tid som två år, kan du ändå få rättsskydd om de händelser eller omständigheter som ligger till grund

för anspråket eller misstanken om brott inträffat sedan försäkringen trätt i kraft.

Om din försäkring upphört

Om du inte längre har någon rättsskyddsförsäkring när tvisten uppkommer därför att försäkringsbehovet upphört kan du trots detta få rättsskydd genom försäkringen om den var i kraft när de händelser eller omständigheter som ligger till grund för anspråket eller misstanken om brott inträffade och det därefter inte har gått längre tid än tio år. Beträffande preskription se punkt 152.

Var försäkringen gäller

81. Anspråket eller misstanken om brott ska ha sin grund i händelse eller omständighet som visas ha inträffat inom försäkringens giltighetsområde, se punkt 3.

Ombud och försvarare

82. För att rättsskydd ska gälla måste du anlita ombud eller försvarare. Denne ska vara verksam nära din bostadsort eller den ort där förhandling sker.

Huvudregeln är att ditt ombud måste vara en advokat eller en biträdande jurist som är anställd på en advokatbyrå.

Du kan även anlita annat lämpligt ombud. Du och vi kan i så fall begära att Försäkringsbolagens rättsskyddsnämnd avger ett rådgivande yttrande i frågan om ombudets lämplighet.

83. Vi har rätt att hos Sveriges Advokatsamfund påkalla skiljedom rörande skäligheten av en advokats arvode och kostnader. Vi har även rätt att begära prövning av skäligheten av advokats eller biträdande jurists arvode och andra kostnadsanspråk hos Advokatsamfundets och Försäkringsförbundets ombudskostnadsnämnd.

Om ombudet inte är advokat eller biträdan-

de jurist på advokatbyrå kan Försäkringsbolagens rättsskyddsnämnd pröva skäligheten av arvodes- eller kostnadsersättning.

Vilka kostnader försäkringen ersätter

84. Vi ersätter endast sådana kostnader som är nödvändiga och skäligen. Vi ersätter inte kostnader som du kunde fått ersätta av staten eller av din motpart. Ersättning kan utgå även i tvister som förlikas eller av annat skäl aldrig kommer inför domstol.

Försäkringen ersätter:

- ombuds och försvarares arvode och kostnader
- kostnad för medlare som blivit utsedd av tingsrätt eller hovrätt
- kostnader för nödvändiga utredningar som ditt ombud beställt
- kostnader för bevisning i rättegång och skiljeförfarande
- expeditjonskostnader i domstol
- rättegångskostnader som du har ålagts att betala till din motpart
- rättegångskostnader som du vid förlikning har åtagit dig att betala till din motpart under förutsättning att det är uppenbart att domstolen skulle ha ålagt dig att betala rättegångskostnader med högre belopp om tvisten hade fullföljts.

Ersättning lämnas för skälig tidsåtgång och högst enligt den timkostnadsnorm som regeringen bestämt för rättshjälpsområdet, respektive enligt brottmålstaxan. Som huvudregel utbetalas arvode och annan ersättning då ärendet har slutredovisats till Salus-Ansvar. Allmänt à conto kan dock utbetalas om det finns skäl till det med hänsyn till det arbete som lagts ned i ärendet och till den tid som återstår innan ersättning kan fastställas.

Betalning à conto sker inte oftare än en gång i halvåret.

Vilka kostnader som försäkringen *inte* ersätter

85. Försäkringen ersätter *inte*

- värdet av ditt eget arbete, förlorad inkomst, resor, uppehälle eller andra omkostnader som du har haft
- kostnaden för verkställighet av dom, beslut eller avtal
- merkostnader som beror på att du har anlitat flera ombud eller försvarare eller bytt ombud eller försvarare såvida det inte föreligger särskilda skäl
- ersättning till skiljemän
- kostnader som i avvaktan på prövning av liknande mål inte ska ersättas enligt 10 § 9 punkten rättshjälpslagen.

Har du tillerkänts ersättning i form av skadestånd som också får anses täcka advokatkostnader, får du inte ersättning ur försäkringen för dessa kostnader.

Högsta ersättningsbelopp

86. Vid varje tvist eller brottmål kan ersättningen högst uppgå till tre prisbasbelopp.

Endast en tvist anses föreligga om

- du och annan försäkrad står på samma sida
- flera tvister avser samma angelägenhet
- yrkandena stöder sig på väsentligen samma händelser och omständigheter.

Således kan *en* tvist föreligga även om yrkandena inte stöder sig på samma rättsliga grund.

Självrisker

87. Självrisken är 20 procent av skadekostnaden, dock lägst 1 500 kronor.

Tilläggsförsäkringar

Allriskförsäkring för lätt lastbil

Avbrottsersättning/Hyrbilsservice

88. Avbrottsersättning/hyrbilsservice betalas under högst 45 dygn.

Avbrottsersättning/hyrbilsservice betalas då fordonet inte kan användas på grund av skada som är ersättningsbar enligt villkoren för vagnskada (även om vagnskadeförsäkring saknas), brandskada, glasruteskada, stölskada eller maskinskada.

Har avbrottsersättning/hyrbilsservice på grund av samma skadehändelse betalats från annan försäkring minskas avbrottsersättningen från oss med motsvarande belopp.

Ersättning lämnas enligt något av följande alternativ för de dygn fordonet varit obrukbart.

Avbrottsersättning

89. Vi betalar avbrottsersättning med 100 kronor per dygn från och med första avbrottsdagen.

Hyrbilsservice/Lånebil

90. Vi betalar:

- 75 procent av den fasta dygns- och kilometerkostnaden som biluthyraren debiterar för standardutrustad bil. Den ska vara likvärdig med det försäkrade fordonet
- 100 kronor per dygn om försäkringstagaren lånar privat bil/lånebil
- självrisken på hyrbilen om denna skadas. Uthyrare inom Sverige anvisas av oss. Bilen ska återlämnas på adress där biluthyraren har verksamhet. I övrigt gäller biluthyrarens bestämmelser.

Vi betalar inte avbrottsersättning eller hyrbil:

- då bilen inte kan användas på grund av dröjsmål eller annan underlåtenhet från försäkringstagarens sida eller då försäk-

ringstagaren medverkat till leveransfördröjning eller när försäkringstagaren medverkat till att reparationen dragit ut på tiden

- om bilen vid skadetillfället är avställd eller har körförbud
- under mer än skäligen reparationstid på verkstad.

Vi betalar inte heller bensinkostnad för hyrbilen, eventuell olycksfallspremie och avgift för självriskeliminering som biluthyraren debiterar.

Anvisning

Har du hyrt bil ska du omgående anmäla detta till oss. Den egna bilen ska samtidigt lämnas in på verkstad för reparation. Överstiger verkstadens väntetid en vecka, ska du kontakta oss. Hyrbil får aldrig behållas mer än den faktiska reparationstiden och aldrig mer än tio dagar utan att vi medger förlängning.

Transportförsäkring

91. Vi betalar ersättning för egendom som medförts och som skadats i följd av trafik med bilen eller tillkopplad släpvagn.

Högsta ersättningsbelopp är 20 000 kronor.

Vi betalar inte:

- ersättning för skadad egendom som tillhör föraren eller dennes hushåll (ev kan hemförsäkringen gälla)
- skada på släpvagn
- skada som uppkommit i samband med försäkrads rörelse eller annan förvärvsverksamhet.

Aksamhetskrav

Egendom ska stuvras och emballeras med omsorg och varsamhet. Om detta inte görs kan ersättningen vid skada minskas eller utebli enligt punkt 137.

Självrisk

Självrisk är 500 kronor vid varje skadetillfälle.

Hemtransport av bagage eller annan egendom

92. Har vi betalat transport av förskrat fordon betalar vi också skäligena och nödvändiga kostnader för hemtransport av bagage eller annan egendom som transporterats med fordonet eller på tillkopplad släpvagn. Ersättning lämnas för transport till ägarens hemort i Norden.

Rätt till trafiksäkerhetstest

93. Har vi betalat ersättning för skada på den förskrade bilen betalas dessutom trafiksäkerhetstest hos Svensk Bilprovning AB om reparationen omfattar bilens trafiksäkerhet vitala delar.

Önskas trafiksäkerhetstest ska detta anmälas till oss.

Ersättning vid kollision med djur

94. Om fordon med minst omfattning halvförsäkring hos oss skadas vid kollision med djur som plötsligt och oförutsett kommit ut på körbanan betalar vi

- vagnskadesjälvrisk för fordon som är vagnskadeförskrat hos oss
- vagnskadegarantisjälvrisk
- högst 6 000 kronor om fordonet saknar vagnskadeförsäkring eller vagnskadegaranti.

Delersättning för vagnskadegarantisjälvrisk

95. Vi betalar vid vagnskada den del av debiterade vagnskadegarantisjälvrisk som överstiger 3 000 kronor om fordonet är delkaskoförskrat hos oss.

Uppsåtlig skadegörelse

96. Om fordon med minst omfattning halvförsäkring hos oss skadas genom uppsåtlig skadegörelse av tredje man betalar vi:

- vagnskadesjälvrisk för fordon som är vagnskadeförskrat hos oss
- vagnskadegarantisjälvrisk
- högst 3 000 kronor om fordonet saknar vagnskadeförsäkring eller vagnskadegaranti.

Vi betalar inte

- skador orsakade av annat fordon
- skador som uppkommit vid stöld/inbrott eller försök till stöld/inbrott.

Skadegörelse ska anmälas till polisen och kopia av anmälan ska sändas till oss.

Utvidgat personskadeskydd

97. Är din personbil helförsäkrad hos oss, eller halvförsäkrad med vagnskadegaranti, och du hyr en annan personbil utomlands, har du och medföljande hushållsmedlemmar samma personskadeskydd i hyrbilen som genom den egna bilens trafikförsäkring. Skyddet gäller under högst 30 dagar räknat från avresan från Sverige.

Vagnskadesjälvrisk vid resa utanför Norden

98. Vi betalar

- vagnskadesjälvrisk för fordon som är vagnskadeförskrat hos oss
- vagnskadegarantisjälvrisk för fordon som är minst halvförskrat hos oss
- skadekostnaden om denna är mindre än självrisk
- ersättningsbar vagnskada eller vagnskadegarantiskada inträffat i de länder som anges i så kallat grönt kort.

Objektivt ansvar

99. Vi betalar den del av reparationskostnaden för bilen som enbart på grund av det objektiva ansvaret enligt Trafikskadelagen inte betalas av skadevållaren.

Vi betalar inte om

- föraren av ditt fordon varit medvållande
- bristfällighet på ditt fordon medverkat till skadan.

Annan plötslig och oförutsedd händelse

100. Vi betalar vid skada på eller förlust av bilen genom plötslig och oförutsedd händelse – av annat slag än vad som sägs i punkterna 13–62 – skäligen kostnader för reparation eller återanskaffning av bilen.

Förutsättningen är att fordonet är vagnskadeförsäkrat eller har delkaskoförsäkring hos oss med gällande vagnskadegaranti.

Försäkringen gäller inte vid skada som undantas enligt regler i Egendomskyddet.

Självrisk

Självriskens är 500 kronor.

Bilolycksfall

Var och för vilka försäkringen gäller

101. Försäkringen gäller inom trafikförsäkringens giltighetsområde. Kostnader (punkterna 111 och 112) betalas endast om de uppkommit inom Norden. Försäkringen gäller för förare och passagerare i det försäkrade fordonet under förutsättning att det brukas lovligt.

Självrisk

102. För läke-, tandskade- och resekostnader är självriskens tre procent av ett basbelopp. I övrigt gäller försäkringen utan självrisk.

103. Försäkringsbelopp

Förstahjälpersättning	3 procent av 1 basbelopp
Kostnadsersättning	högst 2 basbelopp
Sveda- och värk- ersättning	högst 2 basbelopp
Dödsfallskapital	2 basbelopp
Medicinsk invaliditet enligt nedan	
Försäkrads ålder skadedagen	Antal basbelopp
- 29	14
30-39	12
40-49	10
50-59	8
60-69	4
70-79	2
80 -	1

Belopp som anges i antal basbelopp avrundas till närmaste tusental kronor. Belopp som anges i procent av ett basbelopp avrundas uppåt till närmaste hundratal kronor.

Vid skada gäller utbetalningsdagens försäkringsbelopp.

Försäkringsomfattning

104. Försäkringen gäller om den försäkrade drabbas av olycksfall under färd med det försäkrade fordonet.

Försäkringen gäller också för olycksfall, som inträffar under kortare uppehåll i färd, om den försäkrade under hela uppehållet befinner sig i eller på fordonet eller i dess omedelbara närhet.

Med olycksfallsskada förstås kroppsskada som drabbat den försäkrade ofrivilligt genom plötslig yttre olyckshändelse.

Såsom olycksfallsskada räknas inte kroppsskada som enligt medicinsk erfaren-

het inte kan anses bero på olycksfall utan på sjukdom, lyte eller sjukliga förändringar.

Försäkringen gäller för försäkringstagaren och medlemmar av dennes hushåll även under färd med annat fordon av samma slag som det försäkrade. Med hushållsmedlem förstås person, som har samma ordinarie bostad som försäkringstagaren utan att vara hyresgäst eller inneboende.

Försäkringen gäller inte för

- sådant tillstånd som enligt medicinsk erfarenhet inte kan anses bero på olycksfall utan på sjukdom, lyte eller sjukliga förändringar
- olycksfall som uppkommit vid särskilt anordnad hastighetstävling med det försäkrade fordonet eller särskilt anordnad träning härför.

Aktsamhetskrav

105. Du ska se till att fordonet inte körs av förare som

- saknar giltigt körkort
- kan göra sig skyldig till rattfylleri eller grovt rattfylleri
- är påverkad av alkohol, sömnmedel, narkotika eller andra berusningsmedel
- saknar det körkort som krävs för att köra fordonet.

Du ska se till att vid övningskörning såväl lärare som elev uppfyller de regler som gäller vid övningskörning.

106. Om du bryter mot aktsamhetskravet i punkt 105 kan vi göra avdrag på ersättningen. Avdraget görs efter vad som är skäligt med hänsyn till förhållandets samband med den inträffade skadan, det uppsåt eller den vårdslöshet som har förekommit och omständigheterna i övrigt. Avdraget kan i allvarliga fall leda till att du inte får någon ersättning alls. Vi gör inte något avdrag om försummelsen är lindrig. Se även punkt 140.

Ersättning

Försäkringen ersätter nödvändiga och skäliga kostnader som uppkommer inom fem år från olycksfallet. Ersättning enligt punkterna 110–112 betalas i den mån ersättning inte lämnas från annat håll.

Förstahjälpersättning

107. Ersättning lämnas om försäkrad blir sjukskriven mer än sju dagar på grund av olycksfall. Avlider försäkrad inom sju dagar på grund av olycksfall betalas beloppet till dödsboet.

Omfattas olycksfallet av flera försäkringar i SalusAnsvar som ger rätt till förstahjälpersättning betalas ersättning endast från en av dessa.

Läke- och resekostnader

108. Vi betalar

- läkarvård
- vård på sjukhus
- behandling och medicin, som föreskrivits av legitimerad läkare
- resa till närmaste legitimerade läkare eller sjukhus
- merkostnad för resa till hemortssjukhus eller bostad om detta ordinerats av legitimerad läkare
- resa till vård och behandling enligt ovan
- merkostnad för resor mellan bostaden och fast arbetsplats eller skola. Behovet ska styrkas av läkare.

Ersättning betalas för det billigaste färd sätt som kan användas med hänsyn till den försäkrades tillstånd. Företas resa med privat bil betalas ersättning med 18 kronor/mil.

Behandlas den försäkrade i Sverige av läkare som inte är ansluten till försäkringskassan betalar vi ersättning enligt den taxa som gäller för ansluten läkare.

Tandskador

109. Försäkringen gäller för behandling av tandskador som uppkommit vid olycksfall. Tandskada vid tuggning eller bitning anses inte ha uppkommit vid olycksfall. Om det vid tiden för olycksfallet fanns sjukliga eller i övrigt för åldern inte normala förändringar tas hänsyn till detta vid bedömningen.

Ersättning lämnas endast för den skada som skulle ha blivit följderna om dessa förändringar inte funnits då skadan inträffade. Skadad tand ska omedelbart behandlas. Finns särskilda skäl att uppskjuta behandlingen (till exempel om den skadade är ett barn) måste vi kontaktas för godkännande. Behandling med implantat ersätts inte.

Sveda- och värkersättning

110. Ersättning lämnas om du blir sjukskrivnen mer än 30 dagar i följd på grund av olycksfall. Beloppet beräknas enligt gällande skadeståndspraxis och betalas från första sjukskrivningsdagen.

Medför olycksfallet sjukskrivning på nytt, lämnas ersättning endast om denna sjukskrivning varar längre än 30 dagar.

Medicinsk invaliditet

111. Med invaliditet menas bestående nedsättning av kroppsfunction som orsakats av olycksfallsskada. Invaliditetsgraden bestäms med hänsyn till de skador och symptom som orsakats av olycksfallet och som objektivt kan fastställas. Bestämningen sker oberoende av i vilken grad den skadades arbetsförmåga nedsatts på grund av olycksfallsskadan. Invaliditetsgraden bestäms av det tabellverk som utarbetats av försäkringsbranschen gemensamt.

Rätt till invaliditetsersättning föreligger om olycksfallet förorsakar invaliditet inom fem år från skadedagen och minst tolv månader har förflutit från det datum då olycksfallet inträffat.

Om behandlingen är helt avslutad och den definitiva invaliditetsgraden kan fastställas redan innan tolv månader förflutit från olycksfallet, inträder dock ersättningsrätten. Ersättningen utbetalas när invaliditetsgraden fastställs.

Fastställelse av den definitiva invaliditetsgraden ska om möjligt ske inom fem år från olycksfallet, men kan uppskjutas så länge detta enligt medicinsk erfarenhet eller med hänsyn till föreliggande rehabiliteringsmöjligheter är nödvändigt.

Har flera funktionsnedsättande skador uppkommit genom samma olycksfall, bestäms den totala medicinska invaliditetsgraden genom en sammanvägning av delskadorna. Den totala invaliditetsgraden begränsas till 99 procent.

Var kroppsfunctionen redan tidigare nedsatt frånräknas motsvarande medicinska invaliditetsgrad. Avlider den försäkrade innan rätt till invaliditetsersättning inträtt utbetalas inte någon ersättning.

Avlider den försäkrade sedan rätt till invaliditetsersättning inträtt utbetalas det belopp som svarar mot den säkerställda medicinska invaliditet som förelåg före dödsfallet.

För vanprydande ärr eller vanställande kroppsfel, som inte omfattas av medicinsk invaliditetsgrad, betalas ersättning enligt gällande skadeståndspraxis.

Kapitalbelopp vid dödsfall

112. Rätt till dödsfallskapital föreligger om olycksfallsskadan inom fem år från olycksfallet föranleder den försäkrades död.

Dödsfallskapet utbetalas i första hand till den avlidnes maka/make, i andra hand till den avlidnes arvingar om inte annat förmanstagarförordnande skriftligen anmälts till oss.

Allrisk- och maskinskade- försäkring för traktor som används i lantbruk, park- eller trädgårdsskötsel

Framgår det av försäkringsbrevet att maskinskadeförsäkring ingår gäller följande villkor.

Försäkringen ersätter

113. Vi ersätter skada genom plötslig och oförutsedd händelse som drabbar försäkrad traktor och sådan fast monterad utrustning som kan anses vara normal för traktor av samma slag och fabrikat som den försäkrade.

114. Försäkringen ersätter inte skada

- genom stöld eller tillgrepp eller försök till sådant brott
- genom brand
- som består i slitage eller förbrukning eller som orsakats av brisfälligt underhåll eller uppenbart felaktig reparationsåtgärd
- genom rost, frätning eller genom sönderbränning av delar som normalt utsätts för upphettning
- enbart på batteri
- genom sönderfrysning av förbränningsmotor eller kylsystem som hör till denna
- enbart på däck och fälg vid händelse som inte kan anses vara plötslig och oförutsedd
- genom vagnskada.

Aktsamhetskrav

115. Traktorn får inte utsättas för större belastning än vad som angetts av fabrikanten. Traktorn ska underhållas och vårdas enligt fabrikantens anvisningar. Olja som rekommenderas av fabrikanten ska användas.

116. Om du bryter mot aktsamhetskravet i punkt 115 kan vi göra avdrag på ersättning. Avdraget görs efter vad som är skäligt med hänsyn till förhållandets samband med den inträffade skadan, det uppsåt eller den vårdslöshet som har förekommit och omständigheterna i övrigt. Avdraget kan i allvarliga fall leda till att du inte får någon ersättning alls. Vi gör inte något avdrag om försummelsen är lindrig. Se även punkt 137.

117. Värderings- och ersättningsregler

- För maskinskadeförsäkringen gäller i tillämpliga delar vad som anges under punkt 32–37.
- Vid ersättning av skada på nedanstående delar tillämpas följande riktlinjer vid fastställande av värdet. Om skadan skett inom två år efter det traktorn registrerades första gången utgår alltid full ersättning för skadade delar.

Vid skadeersättning görs i annat fall åldersavdrag per år därefter enligt följande:

Styrleder, framhjulslager och drivknutar	10 procent
Ventiler, styrningar och säten, kolvar, bultar, foder, ram- och vevlager, ljuddämpare, avgas- och kylsystem	10 procent
Insprutningspump och spridare	10 procent
Kopplingsnav, belägg, tryckplattor och bromssystem	10 procent
Rörliga delar och packningar i hydraulsystemet	10 procent
Drev, lager och tätningar i växelåda och slutväxel	5 procent
Batteri	25 procent
Avdraget ska aldrig överstiga	80 procent

Självrisk

118. Gällande självrisk framgår av försäkringsbrevet.

Hemtransport av traktor

119. Vid ersättningsbar brand-, stöld-, maskin- eller vagnskada ersätts även skälig kostnad för hemtransport efter genomförd reparation. Ersättning betalas endast om transportsträckan uppgår till minst 30 km.

Vagnskadeförsäkring för släpvagn till traktor som används i lantbruk, park- eller trädgårdsskötsel

120. Försäkringen omfattar släpvagn avsedd för transporter och gäller endast då denna är kopplad till den försäkrade traktorn. Som släpvagn räknas inte bogserade jordbruksredskap för besprutning, jordbearbetning, sådd eller skörd. Vagnskadeförsäkring gäller med den omfattning som framgår av punkt 36.

Vid varje skadetillfälle tillämpas den i försäkringsbrevet angivna självriskan. Har traktor och släpvagn skadats dras endast en självrisk.

Undantag

Försäkringen omfattar inte släpvagn då den används för annat ändamål än för lantbruk, park- eller trädgårdsskötsel (till exempel skogskörslor).

Avbrottsersättning för lastbil och släpfordon

121. I vagnskadeförsäkring för lastbil respektive släpfordon i yrkesmässig trafik ingår rätt till avbrottsersättning.

Vi betalar

avbrottsersättning under högst 30 dagar om fordonet inte kunnat användas på grund av

- ersättningsbar brand-, stöld- eller vagnskada, ersättning betalas från och med första dagen
- driftstopp genom plötslig och oförutsedd händelse som drabbat motor eller kraftöverföring och som inte ersätts genom brand-, stöld- eller vagnskadeförsäkring. Ersättning betalas från och med femte dagen.

Om släpfordon inte kunnat användas på grund av skada på lastbilen betalas också avbrottsersättning för släpfordonet. Samma sak gäller om lastbil inte har kunnat användas på grund av skada på släpfordonet.

Ersättning beräknas enligt överenskommelse mellan Trafikförsäkringsföreningen och Svenska Åkeriförbundet respektive Svenska Busstrafikförbundet.

Vi betalar inte

- då fordonet varit föremål för service eller underhållsarbete
- då fordonet inte kunnat användas på grund av dröjsmål eller annan underlåtenhet från försäkringstagarens sida eller då försäkringstagaren medverkat till leveransfördröjning
- om fordonet vid skadetillfället var avställt eller hade körförbud
- under mer än skälig reparationstid på verkstad
- för längre tid än beräknad reparationstid om skadat fordon inte repareras. Vid inköp av nytt fordon lämnas ersättning för den tid som kan anses rimlig för denna åtgärd.

Allmänna bestämmelser

122. För försäkringen gäller försäkringsvillkor, försäkringsbrev samt försäkringsavtalslagen.

Information om Svenska Konsumentförsäkringars behandling av personuppgifter

Svenska Konsumentförsäkringars verksamhet är försäkringar. Verksamheten står under tillsyn av Finansinspektionen. Ansvarig för behandlingen av dina personuppgifter är Svenska Konsumentförsäkringar AB.

Uppgifterna används för förvaltning av ditt avtal och för ändamål som är nödvändiga i försäkringsverksamheten, såsom till exempel premieberäkning, statistik, marknadsföring och förebyggande av skador. Uppgifterna behandlas med sekretess.

Dina adressuppgifter och enkla grundläggande uppgifter om ditt avtal hanteras i ett kundregister för rationell administration; bland annat automatisk adressuppdatering, samordning av information till dig och marknadsföring. Om du upptäcker felaktigheter i registrerade uppgifter vänder du dig till Svenska Konsumentförsäkringar AB (publ), telefon 08-772 39 00.

För utdrag ur Svenska Konsumentförsäkringars register skriver du till: Registerutdrag, Svenska Konsumentförsäkringar AB, 106 60 Stockholm.

Avtalet och premien

123. Försäkringen gäller från och med den dag som anges i försäkringsbrevet. Tecknas försäkringen samma dag som den ska börja gälla, gäller den från och med det klockslag den tecknades.

124. Försäkringen förnyas automatiskt för ett år i sänder om inte uppsägning har gjorts av dig som försäkringstagare eller av oss.

Den förnyade försäkringen börjar löpa när tiden för den tidigare försäkringen går ut. Vill du istället säga upp försäkringen från huvudförfallodagen behöver du inte ange någon särskild anledning. Uppsägning från vår sida när du begär förnyelse kräver däremot särskilda skäl enligt försäkringsavtalslagen. Tecknar du försäkring för ditt fordon i annat försäkringsbolag förnyas inte försäkringen.

125. Du kan säga upp försäkringen under försäkringstiden om det föreligger viss anledning som anges i försäkringsavtalslagen, till exempel om behovet av försäkringen upphör eller liknande omständighet inträffar. Du får också säga upp försäkringen vid skada att upphöra inom 14 dagar. Från vår sida kan vi säga upp försäkringen under försäkringstiden bara om du eller den försäkrade grovt åsidosatt era förpliktelser mot oss eller om det finns synnerliga skäl.

Om försäkringen sagts upp av dig eller oss, får du tillbaka den del av premien som du har rätt till.

126. Försäkringen och premien bygger på de uppgifter som du har lämnat oss. Vid premieberäkningen tar vi hänsyn till olika faktorer; bland annat vilket fordon du har och hur gammalt det är, var du bor och din ålder och om du drabbas av skador som medför utbetalning från trafik- respektive vagnskadeförsäkringen.

Vi har rätt att begära uppgifter från dig som påverkar din premie. Får vi inte in begärda uppgifter beräknas premien utifrån av oss förutbestämda regler.

Upplysningsplikt

127. När du vill teckna, utvidga eller förnya försäkring ska du på vår begäran lämna upplysningar som kan ha betydelse för frågan om försäkringen skall meddelas.

Du ska ge riktiga och fullständiga svar på våra frågor. Om du inser att vi tidigare har fått oriktiga eller ofullständiga uppgifter om förhållanden av uppenbar betydelse för riskbedömningen ska du utan oskäligt dröjsmål rätta uppgifterna.

Riskökning

128. Du ska utan dröjsmål anmäla till oss om ett förhållande som angetts i avtalet och som är av väsentlig betydelse för risken ändras.

129. Om du uppsåtligen eller av oaktsamhet eftersatt din upplysningsplikt punkt 127 eller anmälningsplikt punkt 128 kan ersättningen sättas ned i fråga om varje försäkrad efter vad som är skäligt med hänsyn till den betydelse förhållandet skulle ha haft för vår bedömning av risken, det uppsåt eller den oaktsamhet som har förekommit och övriga omständigheter.

130. Ändring av premie och andra villkor kan vi normalt bara göra i samband med förnyelse av försäkringen. Om vi vill göra sådan ändring meddelar vi dig senast i samband med att vi sänder dig premiekravet så du har tid att bestämma dig om du vill godta ändringen eller låta försäkringen upphöra.

Sådan premieändring som beror på ändrat riskförhållande, till exempel fordonsbyte eller adressändring, har vi rätt att göra omgående.

131. Premie för nytecknad försäkring ska betalas inom 14 dagar efter den dag då vi sänder dig premiekravet. Detsamma gäller

tilläggspremie på grund av att försäkringen ändrats under försäkringstiden.

Premie för förnyad försäkring behöver inte betalas tidigare än en månad från den dag då vi sänder dig premiekravet. Om premieperioden är högst en månad ska premien dock betalas på periodens första dag.

132. Om premien inte betalas i rätt tid och dröjsmålet inte är av ringa betydelse skriver vi och säger upp försäkringen att upphöra 14 dagar därefter. Samtidigt påminner vi dig om att om du betalar inom 14 dagar så fortsätter försäkringen att gälla.

Är det fråga om obetald tilläggspremie får vi räkna om försäkringstiden för den ändrade försäkringen med hänsyn till den premie som du tidigare betalat.

133. Betalar du premien efter det att försäkringen har upphört på grund av underlåten betalning anser vi att du har begärt ny försäkring från och med den dagen efter den då premien betalades. Vi underrättar dig inom 14 dagar om vi inte vill bevilja ny försäkring.

134. Har du hindrats från att betala premie i rätt tid på grund av att du blivit svårt sjuk, berövats friheten eller inte fått ut lönen eller pensionen från din huvudsakliga anställning eller liknande hinder, fortsätter försäkringen ändå att gälla. Men den upphör om premie inte betalas inom en vecka efter det att hindret fallit bort och i vart fall när tre månader gått från den dag premien skulle ha betalats.

135. Skulle vi av någon anledning säga upp försäkringen men du får vårt brev för sent på grund av omständigheter som du inte kunnat råda över, upphör försäkringen först en vecka efter det du fått brevet. Försäkringen upphör dock alltid tre månader

efter avsändandet och detta gäller även om brevet inte kommer fram.

136. Vi kan överlåta en fordran på obetald försäkringspremie till Trafikförsäkringsföreningen.

Dubbelförsäkring

Har samma intresse försäkrats mot samma fara hos flera bolag, är varje bolag ansvarigt mot den försäkrade som om det bolaget ensam hade beviljat försäkring.

Du har dock inte rätt till högre ersättning från bolagen än vad som sammanlagt svarar mot skadan. Är summan av ansvarsbeloppen större än skadan, fördelas ansvarigheten mellan bolagen efter förhållandet mellan ansvarsbeloppen.

Avdrag på ersättningen

Aktsamhetskrav

137. Försäkringen ger dig ett långtgående skydd vid skada. Du måste dock själv medverka till att skada inte träffar. I villkoret finns några krav på aktsamhet som du måste följa för att inte riskera avdrag på ersättningen. Hur vi beräknar avdraget framgår vid respektive aktsamhetskrav i villkorstexten. Hänsyn tas till den betydelse förfarandet haft för skadan eller dess omfattning och till omständigheterna i övrigt.

Framkallande av försäkringsfall

Försäkringen gäller inte för dig om du framkallat skadan uppsåtligen, eller i den mån du uppsåtligen förvärrat följderna av en skada.

Om skadan uppkommit eller dess följder förvärrats genom grov vårdslöshet från din sida kan vi göra avdrag på ersättningen. Detsamma gäller om du annars måste antas ha handlat eller underlåtit att handla i vet-

skap om att detta innebar en betydande risk för att skadan skulle inträffa. Avdraget kan i allvarliga fall leda till att du inte får någon ersättning alls.

Räddningsplikt

När en skada inträffar åligger det varje försäkrad att efter bästa förmåga begränsa dess omfattning till exempel larma brandkåren vid brand och försöka rädda hotad egendom i den mån det kan ske utan fara. Rimlig kostnad för åtgärd att hindra följderna av en skada som hänt ersätts av oss vare sig åtgärden lyckats eller inte, i den mån du inte har rätt till ersättning från annat håll.

Det nu sagda gäller även om det är fråga om att hindra en skada som omedelbart hotar att inträffa. Däremot ersätter vi inte förebyggande åtgärder som till exempel kostnad för låsbyte vid förlust av bilnyckel.

Har du uppsåtligen åsidosatt dina skyldigheter att vidta räddningsåtgärder kan vi göra avdrag på ersättningen efter vad som är skäligt med hänsyn till omständigheterna. Detsamma gäller om du har åsidosatt dina skyldigheter med vetskap om att det innebar en betydande risk för att skadan skulle inträffa eller annars genom grov vårdslöshet.

Identifikation med den försäkrade vid tillämpning av punkt 137

Med ditt handlande likställs handlande av den som med ditt samtycke har tillsyn över den försäkrade egendomen.

Undantag från bestämmelserna om avdrag enligt punkt 129 och 137 samt vid brott mot aktsamhet

138. Vi gör inget avdrag vid

- ringa oaktsamhet
- handlande av någon som var allvarligt psykiskt störd eller som var under tolv år
- handlande som avsåg att förebygga skada på person eller egendom i sådant nödläge att handlandet var försvarligt.

Återkrav

139. I samma utsträckning som vi har betalat ersättning för skada övertar vi din rätt att kräva ersättning av den som är ansvarig för skadan.

För trafikförsäkring gäller, att i samma utsträckning som vi har betalat ersättning, har vi enligt trafikskadelagen rätt att kräva tillbaka ersättning av den som vållat skadan med uppsåt eller genom grov vårdslöshet eller genom vårdslöshet i förening med rattfylleri eller grovt rattfylleri.

Dessutom kan vi enligt trafikskadelagen framställa återkrav mot innehavare av järnväg eller spårväg samt mot den som är ansvarig för skada enligt lagen om produktansvar.

Om vi förskotterar pengar eller ställer betalningsgaranti måste du betala tillbaka våra utlägg om det visar sig att du inte hade rätt till ersättningen från försäkringen.

Lag, garanti eller annat åtagande

140. Försäkringen gäller inte för skada som leverantör eller annan ansvarar för enligt lag, garanti eller liknande åtagande. Försäkringen gäller dock om den försäkrade kan visa att den som gjort åtagandet inte kan fullgöra detta.

Har du vid köp av egendom tecknat särskild

försäkring, så gäller din fordonsförsäkring endast i den mån ersättning inte lämnas genom den särskilda försäkringen.

Krigsskador

141. Försäkringen gäller inte för skada som har samband med krig, krigsliknande händelser, inbördeskrig, revolution, upplopp eller uppror.

Om skadan hänt utanför Sverige tillämpar vi inte undantaget för krigsskador inom tre månader efter oroligheternas utbrott. Förutsättningen för att försäkringen ska gälla är dock att fordonet fanns i det drabbade området vid utbrottet och oavbrutet fram till den dag skadan inträffade. Dessutom får du inte ha tagit del i oroligheterna eller tagit annan befattning med dem som rapportör eller dylikt och inte heller låtit någon annan använda fordonet för sådana ändamål. Under samma förutsättningar betalar vi också förlust av fordon som konfiskerats eller måste lämnas kvar vid evakuering eller internering.

Atomskador med mera

142. Ersättning lämnas inte för skada vars uppkomst eller omfattning har samband med atomkärnprocess.

Försäkringen gäller inte heller för skada genom spridande av biologiska, kemiska eller nukleära substanser i samband med terrorhandling.

Med terrorhandling avses en skadebringande handling som är straffbelagd där den begås eller där skadan uppstår, och som framstår att vara utförd i syfte att

- allvarligt skrämma en befolkning
- otillbörligen tvinga offentliga organ eller en internationell organisation att genomföra eller avstå från att genomföra en viss åtgärd eller

- allvarligt destabilisera eller förstöra de grundläggande politiska, konstitutionella, ekonomiska eller sociala strukturerna i ett land eller i en internationell organisation.

Dammbrott

143. Försäkringen gäller inte för skada vars uppkomst eller omfattning har direkt eller indirekt samband med dammbrott.

Om skada inträffar

144. Anmäl till oss vad som hänt så snart som möjligt. Ta gärna första kontakten med oss per telefon. Telefonnummer framgår av ditt försäkringsbrev.

145. Stöld, tillgrepp av forskaffningsmedel, skadegörelse eller skada som orsakats av annat okänt motorfordon ska också anmälas till polisen. Lämna oss en kopia av polisanmälan.

146. Skada som har hänt när fordonet transporterats på annat färdmedel ska också anmälas till transportföretaget.

147. För att vi ska kunna bedöma ditt ersättningskrav måste du ge oss de upplysningar och handlingar som vi behöver såsom inköpskvitton, läkarintyg och så vidare.

Du är också skyldig att medverka till besiktning som vi vill utföra i anledning av inträffad skada.

148. Om du bryter du mot bestämmelserna i punkterna 144–147 och försummelsen medför skada för oss kan vi göra avdrag på ersättningen. Avdrag görs efter vad som är skäligt med hänsyn till omständigheterna. Vid ringa oaktsamhet görs inget avdrag.

149. Om du eller någon annan som begär ersättning vid skada uppsåtligen eller av grov vårdslöshet lämnar oriktiga uppgifter, förtiger eller döljer något av betydelse för bedömningen av rätten till ersättning kan vi göra avdrag efter vad som är skäligt med hänsyn till omständigheterna.

150. Reparation ska i förväg godkännas av oss. Våra anvisningar ska följas vid valet av reparatör, reparationsmetod och material.

För försäkringen gäller vissa miljöätganden. Dessa framgår av punkt 63.

Du ska som ägare till fordonet, efter vårt medgivande, beordra reparation samt godkänna eller reklamera utfört arbete.

Dröjsmålsränta

151. Vi strävar efter att betala skador så snart det går och i de fall utredningen drar ut på tiden kan vi betala ersättning i förskott. Skulle det ändå, trots att du gjort vad som åligger dig, dröja mer än en månad innan du får ersättning får du ränta på det belopp du är berättigad till.

Tidpunkten för betalningen kan dock förskjutas i vissa situationer som anges i försäkringsavtalslagen.

Dröjsmålsräntan beräknas enligt 6 § räntelagen. Medan vi väntar på polisutredning eller värdering får du istället ränta enligt Riksbankens referensränta. Även sådan ränta beräknas från den tidpunkt som anges i första stycket. Vi betalar inte ut räntebelopp som understiger 100 kronor.

Preskription

152. Du förlorar din rätt till försäkringsersättning om du inte väcker talan mot oss inom tre år från det du fick kännedom om att fordringen kunde göras gällande och i varje fall inom tio år från det att fordringen tidigast hade kunnat göras gällande. Om du anmält skadan till oss inom den tid som angetts här, har du dock alltid sex månader på dig att väcka talan mot oss, räknat från den dag då vi meddelat dig vårt slutliga beslut i ersättningsfrågan.

Force majeure

153. Försäkringen gäller inte för förlust som kan uppstå om skadutredning, reparationsåtgärd eller betalning av ersättning fördröjs på grund av krig, krigsliknande händelser, inbördeskrig, revolution eller

uppror eller på grund av myndigheters åtgärd, strejk, lockout, blockad eller liknande händelse.

Om du behöver hjälp

154. Kontakta oss eller SalusAnsvar Jour, inom Sverige 020-216610, inom Norden +46 771-216 610, om du har behov av omedelbar hjälp.

155. Utanför Norden kan du få hjälp av SOS-International i Köpenhamn eller Europ Assistance som har öppet dygnet runt. Du kan till exempel få hjälp med att ordna hemtransport vid olycksfall eller akut sjukdom. Du kan också få hjälp att klara oförutsedda utgifter på grund av skada.

Du kan ringa eller använda telefax.

SalusAnsvar

Telefon +46-200 87 60 00

Fax +46-8 452 37 02

SOS-International

Nitivej 6

DK-2000 Frederiksberg

Denmark

Telefon +45-70 10 50 50

Fax +45-70 10 50 56

E-post sos@sos.dk

Europ Assistance

P.O. Box 44095

SE-100 73 Stockholm

Sweden

Telefon +46-8-587 717 76

Fax +46-8-660 23 90

156. Om vi förskotterar pengar eller ställer betalningsgaranti för någon typ av kostnader måste du betala tillbaka våra utlägg om det visar sig att du inte hade rätt till ersättning från försäkringen.

Om vi inte skulle komma överrens

157. Missförstånd eller oenigheter kan ofta klaras upp på ett enkelt sätt till exempel genom ett samtal eller kompletterande uppgifter.

Vänd dig till Svenska Konsumentförsäkringar AB

Ta först kontakt med den som handlagt ditt ärende. Adress och telefonnummer hittar du i försäkringsbrevet från SalusAnsvar eller i telefonkatalogen.

Värdering av lös egendom

Vi brukar rådfråga en utomstående sakkunnig. Du har också möjlighet att begära att en värderingsman, förordnad av handelskammaren i länet, avger ett utlåtande. Det kostar pengar men kommer värderingsmannen fram till ett högre belopp än vad vi erbjudit, står vi för hela hans kostnad. I annat fall betalar du och vi hälften vardera upp till 2 000 kronor. Av överskjutande del behöver du sedan bara stå för tio procent och vi betalar 90 procent.

Kundombudsmannen

Svenska Konsumentförsäkring AB som är fristående från Svenska Konsumentförsäkringar AB, gör en opartisk bedömning av ditt ärende och kan rekommendera Svenska Konsumentförsäkringar AB att ändra sitt beslut. Prövningen är kostnadsfri. Anmälan till Kundombudsmannen måste göras inom ett år efter det att Svenska Konsumentförsäkringar AB lämnat sitt slutliga besked och inom de tider som anges i punkt 155.

Adress: 106 60 Stockholm,
Telefon 020-65 52 53, 08-772 84 30,
Telefax 08-772 72 17.

Allmänna reklamationsnämnden (ARN)

är en statlig myndighet som kostnadsfritt prövar de flesta tvister angående privatpersoners försäkringar, dock inte tvister som rör lägre belopp än 2 000 kronor, medicinska bedömningar eller vållandefrågor vid trafikolyckor. Anmälan till ARN måste göras senast sex månader efter det att SalusAnsvar eller Kundombudsmannen SalusAnsvar lämnat slutligt besked.

Adress: Box 174, 101 23 Stockholm,
Telefon 08-555 017 00, Telefax 08-555 017 01,
Hemsida: www.arn.se

Tingsrätt

kan pröva din tvist med Svenska Konsumentförsäkringar AB. Då kan försäkringens rättsskydd ofta nyttjas. Innan du inleder en domstolsprocess måste du kontakta advokat eller annat lämpligt ombud. Tingsrättens adress och telefonnummer finns i telefonkatalogen.

Konsumenternas Försäkringsbyrå

ger kostnadsfri information och råd i försäkringsfrågor, men prövar inte enskilda försäkringstvister.

Adress: Box 24215, 104 51 Stockholm
Telefon 08-22 58 00, Telefax 08-24 88 91,
Hemsida:
www.konsumenternasforsakringsbyra.se

Kommunal konsumentvägledning

finns i många kommuner och ger råd och hjälp i försäkringsärenden. Adress och telefonnummer hittar du i telefonkatalogen.

Vänta inte för länge

med att anmäla din skada eller att få din tvist prövad. Du kan då förlora din rätt till ersättning (preskription).

Vill du undvika preskription måste du väcka talan vid domstol. I regel måste det ske inom tre år från det att du fått kännedom om att fordringen kunde göras gällande. I varje fall måste talan väckas inom tio år från det att fordringen tidigast kunnat göras gällande.

Om du som privatperson anmält en skada före preskriptionstidens utgång har du alltid sex månader på dig att väcka talan vid domstol från det att du fått slutligt besked från Svenska Konsumentförsäkringar eller Kundombudsmannen Svenska Konsumentförsäkringar.

Några råd

- Spara gärna kvitton på inköp av dyrare tillbehör.
- Dokumentera gärna, fotografera eller videofilma fordonet med tillbehör.

Om skada inträffar

Kontakta oss så snart som möjligt per telefon.

SalusAnsvar

Postadress 106 60 Stockholm

Tel 0200 - 87 60 00

Fax + 46 8 452 37 02

Vid akut skadehändelse

Jourtelefon 020 - 21 66 10

Inom övriga Norden + 46 771 21 66 10

Utom Norden

(SOS International) + 45 70 10 50 50

E-post: sos@sos.dk

Europ Assistance

Tel + 46 8 587 717 76

Försäkringsgivare

Svenska Konsumentförsäkringar AB

106 60 Stockholm